

44

ALL EYES ON ME

Лидеры
цифровой
трансформации
среди нас

UNIQUM^{SU}

СОДЕРЖАНИЕ

38

Настоящий волейбол – это эмоции

SU NATION

Абай және Ницше 8

LISTEN UP!

«Алаш» и Каныш 11

2019 жылғы Нобель сыйлығының лауреаттары 14

Workshops on “Teaching Excellence” 16

ЭССЕ

Қ.И.СӘТБАЕВ ӨМІРІ ЖАСТАРҒА ҮЛГІ 19

МОЕ ВИДЕНИЕ ЛИЧНОСТИ КАНЫША ИМАНТАЕВИЧА САТПАЕВА 21

KANYSH SATBAYEV LIFE – EXAMPLE FOR YOUNG PEOPLE 24

REAL TALK

Біз гиперреалистік шындықтың ішінде өмір сүре аламыз ба? 32

Қазақстандық стрит арт 34

SU SPORT

Настоящий волейбол – это эмоции 38

Армрестлинг – спорт для всех 42

ART&FACT

«Бүгінгі қазақ киносынан қазіргі Қазақстанның бейнесі көрінеді,
ал әдебиеттен мұны көріп отырған жоқпын» 56

James Brown 60

THE 10 MOST ANTICIPATED MOVIES OF 2020 64

НАД НОМЕРОМ РАБОТАЛИ:

Журналист

Мерей КОСЫН

Редактор казахского языка

Айман СУЛЕЙМЕНОВА

Редактор русского языка

Ляззат СЕРАЛИНА

Дизайн и верстка

Берик СУХАНОВ

Фотографы:

Елена ПАПЭ, Дамир ТАИРОВ

SATBAYEV
UNIVERSITY

13

Печатное издание **UNIQUUM**^{RU} зарегистрировано в Министерстве культуры
и информации Республики Казахстан.

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания №17030-Ж от 10.04.2018 г.

Дата и номер первичной постановки на учет №13494-Ж, 02.04.2013 г.

Выпуск №13 (59) ноябрь - декабрь 2019 г.

Отпечатано в типографии НАО «КазННТУ им. К.И.Сатпаева».

Тираж 1200 экз. Распространяется бесплатно.

Адрес редакции: Республика Казахстан, г.Алматы, ул. Сатпаева, 22,
ГУК, каб. №616, тел: (727) 292 43 06

UNIQUM

ДОРОГИЕ СТУДЕНТЫ!

К

аждый раз, когда мы ленимся, не доводим начатое до конца, боимся действовать, критики, осуждения, не желаем выйти из зоны комфорта, не хотим учиться и развиваться - мы сознательно идём на определённые компромиссы, которые, несмотря на все наши благие намерения, превращают достижение вполне реальных целей - в сказку. На словах и в уме все мы чего-то там желаем, о чём-

то мечтаем, строим какие-то радужные планы, думаем о светлом будущем... Но! На деле, очень часто конкретные действия и поступки могут целиком и полностью расходиться с нашими мыслями и устремлениями.

Постоянно учитесь и узнавайте что-то новое. Бизнес-тренинги, семинары, чтение профессиональной литературы расширяют кругозор, улучшают личные и профессиональные навыки, помогают находить новые пути решения задач. Выделяйте на чтение хотя бы полчаса в день. Запомните, если вам кажется, что вы знаете всё — вы остановились в развитии.

*С наилучшими пожеланиями команда
Студенческого Медиа-центра*

BEST CMD50K IN DESIGN

50 000 KZT

Премия для студентов
города Алматы

Знаешь векторную графику или изучаешь
графический дизайн?

Погавай заявку, и выигрывай премию!

Мы в поисках талантливых дизайнеров

ПРЕМИЯ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ГОРОДА АЛМАТЫ — BEST IN DESIGN «CMD50K»

●ОПИСАНИЕ:

Цель городской премии Best In Design «CMD50K» – побудить студентов города Алматы исследовать тему графического дизайна и глубже понять эту конкретную и всегда актуальную дизайнерскую тему.

Премия отмечает дизайнерские работы, которые были созданы студентами в период обучения. Эти работы могут быть выполнены как работы, соответствующие теме конкурса – новый подход к дизайну с акцентом на дневной свет, позитивно влияющий на здоровье людей в быту и на работе.

На конкурсе принимаются работы студентов, выполненные с любопытством, которые демонстрируют нестандартное мышление, а также учитывающие социальное, социологическое и экологическое измерение света.

●ПРИЗЫ:

Призовой фонд составляет 50 000 тг.

Денежным призом награждается только победитель этого конкурса, участники, чьи работы попали в топ-10, их работы будут опубликованы на сайте и инстаграме организаторов.

●ТРЕБОВАНИЯ:

- Работа должна быть на тему графического дизайна.
 - Участвовать могут студенты города Алматы, кто изучает векторную графику.
 - Должно быть связано с IT инфраструктурой.
- Будет плюсом, если в работе присутствует один из представителей флоры или фауны, и если работы будут связаны с каким-то конкретным популярным языком программирования или фреймворком.

●ДЕДЛАЙН:

25 Февраля

Мерей Қосын

АБАЙ ЖӘНЕ НИЦШЕ

«Абай Құнанбайұлы ғұлама ойшыл, ақын, ағартушы, ұлттың жаңа әдебиетінің негізін қалаушы, аудармашы, композитор ретінде ел тарихында өшпес із қалдырғаны сөзсіз. Оның өлеңдері мен қара сөздерінде ұлт болмысы, бітімі, тұрмысы, тіршілігі, дүниетанымы, мінезі, жаны, діні, ділі, тілі, рухы көрініс тауып, кейін Абай әлемі деген бірегей құбылыс ретінде бағаланды».

Қ.-Ж. Тоқаев.

«Абай және ХХІ ғасырдағы Қазақстан» мақаласынан

Ө

ткен жылы мамыр айында Президент Қасым-Жомарт Тоқаев 2020 жылы Абай Құнанбаевтың туғанына 175 жыл толуын мерекелеу туралы арнайы қаулыға

қол қойған болатын. Осыған орай елімізде ұлы ақынның туған күніне арналған көптеген іс-шаралар өткізу жоспарланып отыр. Бірақ бұл бастамалардың ең басты мақсаты – біз бүгін Абай аңсап кеткен қоғамды құра алдық па деген сұраққа тағы қайта оралу болатын. Ал шын мәнісінде бұл мәңгілік сұраққа біз ұлы тұлғаның ұлтына ұсынған жолын көре алмай тұрып, бәрібір ешқашан жауап бере алмайтынымыз анық. Осы тұрғыдан келгенде, Абай шығармашылығындағы негізгі философиялық бағытты түсінгенде және Абай сынын дұрыс қабылдағанда ғана біз шын мәнісіндегі ақын армандаған ұлтты қалыптастыруда әрі қарай жылжи алатынымыз белгілі. Мәдениеттанушы, жазушы, қазақ әдебиетіндегі жаңашылдықтың жаршысы болған Әуезхан Қодар өзінің «Абай және Ницше» деген шағын мақаласында Абайдың ойларын батыс елінің ұлы трансформаторларының көзқарастарымен салыстыра отырып, тереңірек зерттеген болатын. Осы мақаланы журналымыздың Абай жылының алғашқы санында біздің оқырмандарға да ұсынуды жөн көрдік. Бүгінгі ұрпақ қашан да Абай тағылымына қайта-қайта орала бермек, себебі ол өз ұлтының айнасына айналған.

Расында да, Абай мен Ницшені салыстыру орынды. Өйткені басқаны қойғанда, олар замандас болған: екеуі де ХІХ ғасырдың біріншісі жартысында туып, ХХ ғасырдың басында қайтыс болған. Егер Абай қазақы дүниетанымды күйретуші, дін мен білімнің бірігуін армандаған рухани реформатор болса, Ницше – Батыс Еуропада «Құдай өлді» деп христиан дініне қарсы шығып, «сверхчеловек», яғни «асқан тұлға» туралы ілім жасаған зайырлы философ. Егер Ницше бүкіл Еуропа мәдениетін өзінен бұрын болмаған табандылықпен және әмбебаптылықпен сынаса, Абай қазақтың көшпенділік қалыптастырған тұрмыстық тәжірибеге негізделген мәдениетіне қарсы шығады. Бірақ дәл осы арада олардың ұқсастығы бітеді. Өйткені Абай метафизикаға талпынса, Ницше – метафизиканың тас-талқанын шығарған күрескер.

Ницшенің ойынша, христиандардың рухты өмірден биік қоюы қате, өйткені біз тек мына бар дүниеде ғана өмір сүреміз, сондықтан өміршең, өмірге ырықты, ынталы болғанымыз жөн. Мұндай ұстаным Абайда да бар. Ол бір сөзінде «өмірдің өзі – хақ» дейді және өзге ақиқаттардың бәрін өмір ақиқатымен салыстырып зерделейді. Ницшенің өз ұлты – немістер туралы да айтқан ащы анықтамалары аз емес. Бұл тұрғыда Абайды Ницшемен салыстырғанда, екеуі бір жерден және бір деңгейден шығады. Жалпы, Шопенгауэр мен Ницшеден бері Еуропа философиясы

Шығысқа бұрылып, жан-жаққа көзін ашып, бұрынғы европоцентризмнен арыла бастайды.

Ал Ницшенің басты ұғымы, «ұқсас нәрсенің мәңгі оралуына» келсек, өмірдің мәні – тек рухани, метафизикалық нәрселерге талпыну емес, өмірдің ырғағымен өсу, балалық, жастық шақ, үйлену шағы, кемел шақ, қартаю шағынан өтіп, адамның осы өмір сүру шақтарының әрбір кезеңімен гармонияда болу. Бұл арада Абайдың әйгілі бір шумақ өлеңі еске түседі:

*Өмір – үлкен көл,
Заман – соққан жел,
Алдыңғы толқын – азалар,
Кейінгі толқын – інілер,
Кезегімен өлінер,
Баяғыдай көрінер.*

Әсіресе осы соңғы сөйлем Ницшенің «ұқсас нәрсенің мәңгі қайта оралуына» тура сілтеп тұрғандай. Өйткені қайта оралуға немесе өмірдің мәңгі күресінде тірі қалуға түрлі құбылыстардың ең мықты нұсқалары ғана қабілетті.

Міне, осы тұрғыда Ницшеге адамның жаңа нұсқасы туралы ұғым қажет болды. Ол адам «өлген Құдайдың» орнын басуға тиіс еді. Ол үшін ол өз-өзінен асып түсуге тиіс. Сондықтан Ницше өз-өзіне биік мақсат қойған адамды, құдай туралы «ертегісіз» өмір сүре алатын адамды «асқан тұлға» (сверхчеловек) деп атаған. «Асқан тұлға» бұрынғы құндылықтардың адамын артта қалдырып, одан асып түседі. Міне, асқан тұлға дегеніміз – осы. Сонымен Ницшені ұғу үшін, оны осы нигилизм, «бұрынғы барлық құндылықтарды қайта пайымдау», «ұқсас нәрсенің мәңгі қайта оралуы», «асқан тұлға» деген ұғымдардың жеке болмысы мен өзара байланысында зерделегеніміз жөн.

Енді Абай философиясына көшсек, ол да осы Ницше деңгейінен табылып тұр. Себебі Абай қазақтың дәстүрлі ой дағдысынан да, ислам ой машығының үйреншікті аясынан да оп-оңай аттап, өзге, батыстық деңгейдегі ой өлшеміне көтеріліп тұр.

Сонымен, егер Ницше метафизиканы күйретуші болса, Абай – қазақ даласындағы метафизикалық ізденісті тудырушы, әлемдік деңгейдегі дербес ойшыл. Олардың бір жағынан өте ұқсас, бір жағынан бір-бірінен тым өзгеше қарама-қайшы бағытта болатыны –

егер XIX ғасыр Еуропа мәдениетінің әбден асып-тасыған дәуірі болса, Абай заманының қазағы отырықшылыққа енді ғана қол жеткізе бастап еді. Егер Батыстың күні батуға жақын болса, Шығыстың таңы жаңа атып келе жатыр еді. Міне, осы жаңа атқан таңға бәрі керек еді. Өзінің шексіз мол арайынан ол Абайды тудырды.

Егер әлемдік философияда Абай біреуге ұқсайтын болса, ол, әрине, неміс философы Фридрих Ницше

Фридрих Ницше

«АЛАШ» И КАНЫШ

Нурлан Жармагамбетов,
*дважды лауреат премии Союза журналистов Казахстана,
внук К.И.Сатпаева*

12 октября 1951 года в адресованном секретарю ЦК ВКП(б) М.А.Суслову и секретарю ЦК КП(б) Казахстана Ж. Шаяхметову объяснительном письме по поводу обвинений его «неизвестным лицом» в «контрреволюционном национализме» академик К.И. Сатпаев писал: «Членом или агентом партии «Алашорда» я никогда не состоял». В казахском языке есть выражение «мандайына жазылған міндет», дословно – «на лбу написанная цель». Сатпаев не был политиком, целью и задачами его жизни были поиск, открытие и освоение полезных природных ископаемых, организация науки в Казахстане. Но следует отдельно сказать о личных взаимоотношениях молодого инженера Каныша Сатпаева с некоторыми членами и лидерами движения «Алаш» и партии «Алашорда», содержанием деятельности которых были не только борьба за конечную независимость Казахстана, но и просвещение народа, приобщение его к высшим достижениям технического прогресса и общемировой культуры, то есть воплощение мечты и заветов великого Абая.

Начать с того, что одним из активных членов «Алашорды» был двоюродный брат Каныша – известный педагог и просветитель, многолетний директор Семипалатинской учительской семинарии Абикей Зеинович Сатпаев, казненный большевиками в 1937 году. Тогда же были репрессированы и казнены родной старший брат инженера Габдолгазиз (Бокеш) Имантаевич Сатпаев и двоюродный брат, музыкант и искусствовед Абдыкарим Жаминович Сатпаев. С другим активистом партии – замечательным прозаиком и драматургом Жусупбеком Аймауытовым – он был хорошо знаком еще по совместной учебе в Павлодарской двухклассной русско-казахской гимназии и Семипалатинской учительской семинарии.

Один из лидеров «Алашорды» Ахмет Байтурсинов был педагогом юного Каныша в Семипалатинской учительской семинарии, впоследствии они вместе преподавали на курсах повышения квалификации: Байтурсинов – казахский язык

и литературу, Сатпаев – математику и естественные науки. В 1926 году другой лидер «Алашорды» Миржакуп Дулатов в газете «Еңбекші казак» (ныне «Егемен Қазақстан») первым в печати приветствовал появление первого казахского горного инженера и выражал надежду, что Каныш Сатпаев своими знаниями и трудом сумеет в будущем принести пользу своему народу и Отечеству. «Моего отца и Каныша-ага связывала подлинно братская дружба, – вспоминала недавно ушедшая из жизни старшая дочь Гульнар Миржакупова Дулатова. – И даже когда отца арестовали, Каныш-ага был одним из тех немногих, кто не боялся навещать нашу семью в каждый свой приезд из Карсакбая в Кызылорду. Когда я окончила школу, именно Каныш-ага посоветовал моей маме отправить меня на учебу в Томский медицинский институт. «Гульнар, – обратился он ко мне, – не бойся говорить, что отец содержится в Бутырской тюрьме. Сибиряки открытые и сильные люди, видели много ссыльных и переселенцев, они не станут винить тебя за отцовские невзгоды». Так я и поступила».

Как известно, Каныш Сатпаев стал в 1926 году первым казахским профессиональным горным инженером-геологом, но справедливость требует сказать, что им должен был стать легендарный Алимхан Ермеков, который в 1917 году ушел с последнего курса Сибирского технологического института, чтобы целиком посвятить себя работе в рядах и аппарате партии «Алашорда». Впоследствии, как известно, он стал первым казахским профессором математики. А в 1921 году именно Алимхан Ермеков познакомил выпускника Семипалатинской учительской семинарии Каныша Сатпаева с его будущим главным учителем – томским профессором геологии, позже академиком Михаилом Антоновичем Усовым, о чем свидетельствуют дневниковые записи последнего.

Впервые Каныш Сатпаев увидел и услышал Алихана Букейханова 12 октября 1917 года на собрании общественности в Семипалатинске, куда тот приехал вместе с Алимханом Ермековым и другими активистами движения «Алаш» и недавно организованной партии «Алашорда». В обзорной статье об этих событиях в газете «Сарыарка» (1917 г., № 18 от 9 ноября) Каныш Сатпаев был назван в числе молодых агитаторов новой партии. Позже, в начале 50-х годов прошлого века, в разгар развязанной коммунистами кампании «охоты на ведьм» по так называемо-

му «делу Бекмаханова», эта газетная информация послужила одним из фактов для обвинения президента АН Казахской ССР К.И. Сатпаева в «активном национализме».

Как известно, еще студентом Каныш Сатпаев в библиотеке Томского университета в трудах Русского географического общества обнаружил два варианта эпоса об Ер Едіге – Чокана Валиханова на русском и профессора Платона Мелиоранского на казахском языках. Он сравнил их, отредактировал, подготовил новый вариант со своим предисловием и в 1927 году в Москве в Центральном издательстве народов СССР выпустил отдельной книгой «Ер Едіге» на казахском языке арабской графикой, тиражом 3000 экземпляров. Теперь открою семейную тайну: эпос «Ер Едіге» был выпущен по совету и при поддержке лидера «Алашорды» Алихана Букейханова. А историкам «Алашорды» напомним, что в 1927 году Букейханов заведовал казахской редакцией вышеупомянутого издательства и «проскочить мимо» него рукопись «Ер Едіге» практически не могла. Почти все зимы конца 20-х годов прошлого века инженер Сатпаев проводил в Москве, отчитываясь о проделанной летом работе в Главцветмете и Геолкоме СССР, подбирая специалистов-горняков для работы в Карсакбае, проводя камеральные исследования разведанных руд. В этот период он нередко встречался и беседовал с Алиханом Букейхановым, в одну из таких встреч тот пожелал представить молодого казахского инженера наркому просвещения РСФСР А.В. Луначарскому. Впоследствии Галимтай Сатпаев, племянник Каныша Имантаевича, который сопровождал его почти во всех поездках того времени, вспоминал: «Все знали об интересе Анатолия Васильевича к фольклору и, отправляясь на встречу, дядя попросил меня взять с собой домбру, под аккомпанемент которой я исполнил перед Букейхановым, Луначарским и Сатпаевым народную песню «Қараторғай».

Более того, Алихан Букейханов, которому большевики запретили въезд на территорию Казахстана, благословил на работу под началом К.И. Сатпаева в Карсакбае (в руководимой тем геологоразведочной конторе медьзавода) своего сына Угэдея, выпускника Московской горной академии. «Уговорил Букейханова поехать в Карсакбай...» – писал Каныш Имантаевич супруге Таисии Алексеевне Сатпаевой в письме из Москвы от 25 декабря 1929 года. «По приезде

в Карсакбай Букейханов, которого все называли Сергеем Алихановичем, поселился у нас, — вспоминала моя мама, доктор медицинских наук, профессор Ханиса Канышевна Сатпаева. — Наша семья проживала в небольшом доме, в одной половине которого располагалась геологоразведочная контора, а другую половину занимали мы. Когда Сергей Алиханович женился на девушке из числа ИТР (инженерно-технических работников), мы всей семьей потеснились и освободили для молодоженов одну из трех комнат нашей квартиры. Позже заводоуправление выделило молодой семье новое жилье».

Сергей Алиханович Букейханов проработал в Карсакбае около пяти лет, осенью 1934 года с группой карсакбайских геологов он выезжал в Москву для участия в работе исторической сессии Академии наук СССР, посвященной перспективам Большого Жезказгана и Рудного Алтая. Основной доклад делал инженер Сатпаев, содокладчиками выступали многие геологи, в том числе Букейханов и супруга Сатпаева — минералог Таисия Алексеевна Сатпаева. Причем все выступали по нескольку раз, чтобы наиболее полно и всесторонне осветить промышленные возможности уникального Жезказганского медно-рудного месторождения. По материалам сессии была выпущена книга «Большой Жезказган» (Москва, 1935), где доклады были представлены не в порядке их оглашения на сессии, а почему-то в алфавитном порядке по фамилиям докладчиков. Но самое главное: выводы и рекомендации этой сессии АН СССР стали объективной основой для обстоятельного разговора инженера Каныша Сатпаева с наркомом черной металлургии СССР Серго Орджоникидзе в последний день 1934 года, а затем государственного решения о строительстве медеплавильного комбината, города горняков Жезказгана и железной дороги к нему.

Кое-кто увидит в написанном желание «примазаться» к истории некогда запрещенной коммунистами партии «Алашорда». Повторюсь, инженер Каныш Сатпаев не был политиком, но безусловно разделял благородные убеждения

своих старших друзей о просвещении казахского народа, его научном и культурном воспитании. Вспомним, что в студенческие годы, помимо «Ер Едіге», он подготовил еще и учебник алгебры для казахских школ. А не добавляет ли новое к личностным характеристикам лидеров «Алашорды» то, что они сумели прозорливо распознать в молодом инженере Каныше Сатпаеве не только незаурядный интеллект, но и, по выражению академика В.А. Обручева, «жажду к знаниям и стремление принести наибольшую пользу своему родному краю»? То есть те качества, которые впоследствии и позволили Канышу Сатпаеву стать «поистине великим сыном казахского народа», как оценил его жизнь и труд Первый Президент РК Н.А. Назарбаев.

2019 ЖЫЛҒЫ НОБЕЛЬ СЫЙЛЫҒЫНЫҢ ЛАУРЕАТТАРЫ

*«Менің жеке қалауым – сыйлықтарды беруде
үміткерлердің қай ұлттан екеніне мән берілмесін!»*

Нобель сыйлығы дегеніміз не?

Нобель сыйлығы жоғары ғылыми зерттеулері, тамаша жаңалықтары, ғажайып дүниелері, мәдениет пен қоғамның дамуына қосқан зор үлестері үшін берілетін жоғары сыйлықтардың бірі. Нобель сыйлығымен ерекше дарынды тұлғалар ғана марапатталады. Тек бейбітшілік саласы бойынша берілетін сыйлық қана бұдан өзгеше. Өйткені бейбітшілік саласы бойынша Нобель сыйлығы ресми және қоғамдық ұйымдарға да берілуі мүмкін. Ереже бойынша бір адам тек бір рет қана Нобель сыйлығының иегері атана алады. Бірақ белгіленген заңның тарихта бірнеше рет бұзылған жағдайлары кездеседі. Аталмыш сыйлық 1968 жылдан бері бір уақыттың ішінде (бір сала бойынша) үш адамнан артық берілмеуі керек деген қағида заң ретінде бекітілді. Сыйлық берілуі хабардар етілген уақытта үміткер тірі болып (бұл әдетте қазан айына тура келеді), егер сол жылдың 10 желтоқсанына дейін ол адам өмірден өткен болса да, бұл сыйлық берілуі керектігі жайындағы үкім 1974 жылы қабылданған. Нобель сыйлығы Альфред Нобель өсиетнамасы бойынша белгіленген.

Нобель кім еді?

Альфред Бернхард Нобель 1833 жылдың 21 қазанында Швеция астанасы Стокгольмда дүниеге келген. Альфред Эммануэль және Андриетта Нобельдердің үшінші ұлы. 1842 жылдың күз айларының бірінде Нобельдер жанұясы Санкт-Петербургке көшіп келген. Болашақ ғалымның әкесі бұл жерде торпе-

доларды дайындау бойынша іс бастайды. 1849 жылы Альфред білім алу мақсатында Еуропа мен Америкаға жол тартады. Ол Данияда, Германия, Италия, Францияда, кейіннен АҚШ-та болады. Бұл сапар екі жылға жуық жалғасады. Ресейге қайтқан соң Альфред жанұясына тиісті Ресей армиясының әскери тапсырыстарын орындайтын фабрикаларды басқарумен айналысады. Бұл істері дағдарысқа ұшыраған соң, әкесімен бірге Швецияға қайтуға мәжбүр болған Альфред жарылғыш заттарды жасауды үйренуге кіріседі, әсіресе нитроглицеринді қауіпсіз жасап шығару мен оны пайдалану Альфредті көбірек қызықтырады.

1868 жылы Нобель динамитті ойлап тауып, оған патент алады. Ол өзі ойлап тапқан жарылғыш затының мүмкіндіктерін паш ету және оның қалай жүзеге асатындығы жайында баяндамалар оқиды. Нәтижесінде Нобельдің ашқан жаңалығына жұрт қызығушылық таныта бастайды.

Альфред динамит және басқа да жарылғыш заттарды жасап шығарудың, сонымен қатар Бакудегі мұнай майдандарын ашу істерінің нәтижесінде мол байлыққа кенеліп, орасан зор мал-мүлікке ие болады.

1888 жылы тілшілердің қателігінен Альфред Нобельдің өлімі жайлы жалған хабар тарайды. Бұл хабар оған үлкен әсер қалдырады. Оны журналистер «қанға батқан миллионер», «динамит патшасы» деп атауы мүмкін еді. Бұдан кері әсер алған ғалым өз есімі тарихта «әлем бойынша қылмыскер» атағында қалмау үшін ойланып қалады.

1889 жылы Нобель дүние жүзілік бейбітшілік конгресіне қатысады. Ал 1896 жылы 10 желтоқсанда жүрек қан тамыры ауруынан (стенокардия) қайтыс болады. Ғалым Стокгольмдағы Норра қорымына жерленеді.

Нобельдің 1895 жылы 27 қарашада жазған өсиетнамасында мынадай сөздер бар еді: «Менің барша жылжитын және жылжымайтын мүлкім өсиетнамамды іске асыратын адамдар тарапынан тез ақшаға айналатын құнды қағаздарға айналдырылған.

Сол жолмен табылған ақшалар сенімді банкке орналастырылған. Осы құнды қағаздардан келетін табыстар адамзатқа ең үлкен пайда келтірген адамдарға әр жылы, жыл соңында сыйлық ретінде тапсыратын қорға тиісті болуы ләзім... Сөз етіліп жатқан пайыздар мынадай бес бағытқа тең бөлінеді: бірінші – физика саласында ең үлкен жаңалық ашқандар; екінші – химия бағытында ең ерекше жаңалық ашқан яки осы саланы дамытуға үлес қосқандар; үшінші – физиология немесе медицина саласында ең үлкен жетістікке жеткендер; төртінші – әдеби бағытта ең ерекше көркем шығарма тудырғандар; бесінші – ұлттарды ынтымақтастыру, құлдықты жою, армия санын қысқарту және бейбітшілік әрекеттерін амалға асыруға үлес қосқандар үшін»...

СОНЫМЕН, 2019 ЖЫЛҒЫ НОБЕЛЬ СЫЙЛЫҒЫНЫҢ ИЕГЕРЛЕРІ КІМДЕР?

Физика саласы бойынша марапатталғандар:

James Peebles

«Физикалық ғарыш саласында ашқан теориялары үшін».

Michel Mayor

«Solar-type star» экзопланета орбитасын ашқаны үшін».

Didier Queloz

«Solar-type star» экзопланета орбитасын ашқаны үшін».

Химия саласы бойынша марапатталғандар:

John B. Goodenough

«lithium-ion» батареяларын дамытқаны үшін».

M. Stanley Whittingham

«lithium-ion» батареяларын дамытқаны үшін».

Akira Yoshino

«lithium-ion» батареяларын дамытқаны үшін».

Физиология және медицина саласы бойынша марапатталғандар:

William G. Kaelin Jr

«Жасушалар қалай сезінеді және оларды оттегінің қолжетімділігіне бейімдеу».

Sir Peter J. Ratcliffe

«Жасушалар қалай сезінеді және оларды оттегінің қолжетімділігіне бейімдеу».

Gregg L. Semenza

«Жасушалар қалай сезінеді және оларды оттегінің қолжетімділігіне бейімдеу».

Әдебиет бойынша марапатталған:

Peter Handke

«Лингвистикалық тапқырлығы арқылы адамзат тәжірибесінің перифериясы мен ерекшелігін зерттеген ықпалды жұмыстары үшін».

Бейбітшілік келісім үшін марапатталған:

Abiy Ahmed Ali

«Оның халықаралық байланысқа және бейбітшілікке күш салғаны және әсіресе көрші Эритреямен шекара қақтығысы кезіндегі мәселелерді шешуде бастамашылдық әрекеттері үшін».

Экономика ғылымы бойынша марапатталғандар:

Abhijit Banerjee

«Әлемдік кедейшілікті жеңілдетуге эксперименттік қадамдары үшін».

Esther Duflo

«Әлемдік кедейшілікті жеңілдетуге эксперименттік қадамдары үшін».

Michael Kremer

«Әлемдік кедейшілікті жеңілдетуге эксперименттік қадамдары үшін».

2018 жылғы әдебиет саласы бойынша марапатталған:

Olga Tokarczuk

«Өмірдің өз формасы сияқты шекараларды кесіп өткен энциклопедиялық тұрғыдағы нарративі үшін».

Ainur Suranchina

WORKSHOPS ON "TEACHING EXCELLENCE"

*Great teachers are passionate
about what they teach and
respectful of those they teach. –
Michael Josephson*

The provision of effective teaching and learning is believed to be the essential part of higher education and it comes to the first place in the agenda of institutions. As for the Institute of General Education, the organization of workshops on Teaching Excellence for advisors and staff of Satbayev University is one of the first steps ahead to the contribution to the improvement of teaching and learning in the institution.

This year the organization of Teaching Excellence workshops by the Institute of General education has been commenced since November 2019 and three sessions by education experts have been delivered so far.

The sessions by Ainur Suranchina, the vice dean of the Institute of General Education, and Azhar Mankhanova, the director of the Office Registrar, were delivered on 16th January 2020 on topics "Learning from students' voice: an exploration of undergraduates' experiences of teaching and learning at Satbayev University" and "Credit technology in teaching and learning at Satbayev University".

Ainur Suranchina disseminated the results of her research work undertaken

for a Master's Degree at the University of Bristol, England, whereas Azhar Mankhanova introduced some amendments made in the regulation of Credit Technology in teaching and learning at Satbayev University. Both sessions were informative in nature and the audience comprising 80 people was able to put questions at the end of each speaker's presentation.

In respect to the first session delivered by Ainur Suranchina, the research explored undergraduate students' experiences of teaching and learning in the classrooms at Satbayev University from learning students' voice. The research was qualitative in nature by focusing on a case study design which took inductive approach. Thus, the research was guided by two research questions, which sought answers through deployment of semi-structured interviews with the recruitment of 17 participants including piloting. In respect to interpretivist approach, 16 participants' responses based on their subjective reflections on their experiences and ideas for the improvement of teaching and learning experiences were analysed on the basis of researcher's professional background. Although the sample was small, it enabled some insights into understanding the capability of students in providing constructive feedback.

The results demonstrated that students' experiences of teaching and learning in the classrooms (i.e. lectures, practical and lab lessons) varied depending on a study programme, a study language and a slight difference was seen in GPA. Furthermore, answer to the first research question was provided by grouping

experiences as (1) positive, (2) neutral and (3) negative. The answer to the second research question, that is ideas suggested for the improvement were based on neutral and negative experiences desired to be improved.

Given the different types of experiences, the data was convergent in nature and the most recurrent issues in terms of neutral and negative experiences were: lack of practical in the lessons; theory-heavy lectures; teachers-talk and students-write mode; inadequate infrastructure; boring lessons based on always solving maths problems; inconsistency of course materials in taught components and teachers' low respect attitudes. In addition, based on students' various experiences in line with study language, an issue of inequity was observed.

Definitely, there is a need to do further research by extending it through deploying both quantitative and qualitative methodology and to seek to understand other stakeholders' (administration and teachers) perceptions of learning from students' voice.

In relation to the second session delivered by Azhar Mankhanova, the presentation covered the core changes made into the Credit Technology regulations as follows:

- the deployment of new grade "FX" and its resubmission period;
- the clarification of marking term "P" on Physical Education module;
- the procedure of transferring from one major to another one;
- the registration process and some other inquiries on the academic issues.

At the end of the workshops, the feedback sheets were given to fill in, aiming at improving the next sessions and taking into consideration the audience interests. The overall feedback was positive and the suggestions for future sessions were communicated well.

Azhar Mankhanova

Ainur Suranchina

Елдің атын әлемге танытып, өз заманында жаһан жұртышылығын елең еткізген Ұлттық ғылымның ұлы тұлғасы, сегіз қырлы, бір сырлы талант иесі Қаныш Имантайұлы Сәтбаевтың туғанына 120 жыл толуына орай Тарихи мұралар орталығының (Студенттер мәселелері жөніндегі департаменттің құрамында) ұйымдастыруымен өткізілген «Сәтбаев – біздің замандасымыз» эссе байқауында жүлделі орынға ие болған оқушылардың шығармаларын журналымыздың әр санында жариялап отырамыз. Қ.Сәтбаевтың сан қырлы таланты жөніндегі оқушылардың толғауларын оқып, дара дарынды біле түсуге, ол туралы оқуға құлшыныстарыңыз артады деген сенімдеміз.

Тарихи мұралар орталығы

Орынбаева Гүлбану
Қостанай гуманитарлық колледжі

Қ.И.СӘТБАЕВ ӨМІРІ ЖАСТАРҒА ҮЛГІ

«Қаныш қазақ топырағында туып, халқының сүтін ішіп, ер жетті де, сол халқының даңқын бүкіл әлемге көтерді. Өзі де сол шеңберде қалып қойған жоқ, дүние жүзіне белгілі болды».

І.Омаров

Қаныш Имантайұлы Сәтбаев! Бұл – ғаламшарға айналған ғажайып тұлға. Елінің Баянауыл секілді баянына, Ұлытау секілді ұранына телінген есім. Оның ұлылығының дәмі асыл әулетпен сол туған жердің құнарлы топырағына өніп өскен. Ал Қаныш деген тегін таратар шежірені қолға алсаңыз, Бұхар жырау Қалқаманұлынан бастау алып, Шоқан, Жаяу Мұса, Сегіз сері, Сұлтанмахмұттармен көшін көлікті, төрін көрікті еткен, бергі жағы Жүсіпбек Аймауытов, Әлкей Марғұлан, Олжастарға қарай тармақ-тармақ, тарам-тарам соқпақ тартатын, халқына небір аймаңдай арыстанды сыйлаған, бақ қонып, қыдыр дарыған елден екеніне көз жеткізесіз. Сол құлашын кең жайған сүйкімді бәйтеректің мәуелі бір бұтағы – Қаныш. Ол халқының асыл қасиетін зердесіне сіңіріп, ертегі, аңыз, батырлар жырын жырлап, жаттап өскен құймақұлақ ұл тегіне тартып туған азамат.

Ғаламдық ғылымда Қаныш шоқ жұлдызының жарқырағаны әлемге әйгілі. Ал есімін елінің етене тұтуы оның салалы еңбегінің жапырақтай жайқалып, сол халыққа сая болуында. Сол қыруар еңбектің бір парасы мұхитқа құйған жылғадай ел жүрегіне жетіп жатқан халқымыздың фольклоры мен әніне қатысты.

Қазақ – батыр болар баланы бесігінде танитын халық. Қаныштың жас бүркіттей қанатын қомдауына Абай, Шоқан, Ыбырай аз әсер етпеген. Ол Абай өлеңдерін жанымен сүйген. Шоқанның Қостанай өңіріндегі ақын-жыраулардың қолынан жазып алған әйгілі Ер Едіге жайлы дастанын қазақшаға аударды. Ол еңбекпен айналысуына тіліміздің тазалығына деген қамқорлығы, ыстық ынтасы әкеліп отыр. Жалпы, Қаныштың өнерге деген ілтипатының қалыптасуы бала күнінде Сарыарқаның шұрайлы пұшпағындай қасиетті Баянауылдан, ерке қыздай сылаңдаған Ертістің ерке толқындарынан бастау алғандай көрінеді де тұрады. Думан тойы тарқамайтын осы ауылда ақын, жыраулар, әнші, термешілер жиі бас қосатын еді. Бала Қаныш жергілікті дәстүр бойынша «Алтыбасар», «Мұстафа», «Ырғақты» секілді ән төрелерін сәби күнінде үйренген болатын.

Керекудегі орыс-қазақ училищесінде оқыған жылдары Қаныш өзінің ән репертуарын кеңейтіп, домбырамен қос шертіп, мандолина секілді аспаптарды шебер ойнауға машықтанады, ол скрипка да тарта біліпті. Семей мен Томскіде оқыған жылдарында концерттер мен кештерге қатысып, Абай, Мұстафа әндерін бабына келтіре, шегіне жеткізе орындайтын. Қаныштың халық әніне деген құрметі анасының бесік жырынан басталып, көз жұмғанша толастамады. Қуанса да, қиналса да, ән – асыл досы, айнымас серігі болып кетті. Қазақтың ұлы әншісі Әміре Қашаубаевтың өзі Қаныштың ауқымды да биік, қаз дауысты, қобыз үнді, сырнайдай созылмалы қоңыр сарынына, мәнері мен маңызы қабысқан орындаушылық әсем әдісіне сүйсініп, әншілік өнерін жоғары бағалаған. Баянауыл әндерінің бұрын хатқа түспеген шоғырын Қаныштың аузынан жазып алу керектігі жөнінде Затаевичке ұсыныс білдірген Әміре екені анықталып отыр. Болашақ академик туған халқының әні мен күйінің керемет тыңдарманы, һәм шежіресі болған. 1923 жылы Қ.И.Сәтбаев «Қазақ тілі» газетіне «Обаған әні» туралы мақала жариялады. Ал 1926 жылы А.В.Затаевичтің өтінішімен Мәскеуде домбырамен сүйемелдеп, Баян өңірінің 25 әнін, 500 ән-күй жинағын әзірлеу үстінде де Қаныш өз ақыл-кеңесін аямаған. Бұл 1931 жылы болған.

Халықта «Айтушылар егеді, тыңдаушылар орады» деген мақал бар емес пе?! Қаныш ағамыз нотаға түсіріп, мәңгі өлмес ән егісін толқытты, еліміздің асыл мұрасын өлместікке жеткізді. Қаныштың осы еңбегін жоғары бағалаған Қазақстанның халық әртісі А.В.Затаевичтің өзі «Баянауыл әндерінің тамаша білгірі мен жақсы орындаушысы» деп сүйсінген. 1927 жылы «Еңбекші қазақ» газетіне жарияланған қазақтың ұлттық театры туралы мақаласында Әміре Қашаубаев пен Иса Байзақовтың ән орындау мәнеріне баға беріп, кеңінен толғанады. Міне, осының бәрін қосып айтқанда, Қаныш Сәтбаев және музыка деп арнайы кітап шығару ұлтымыздың өнер туын желбірете түспек.

Қаныш Имантайұлының ғұмыры әрдайым қуаныш пен шаттықтан тұрмағаны белгілі. Бірақ қашан да ол қазақ фольклоры мен әдебиеті, мәдениеті мен ән-күйінің жанашыры да, насихатшысы да бола білген. Және айта кетерлік бір шындық: ол қай мәселені қолына алса да, оны жақсы байыптап, биік дәрежеде бітіруге тырысқан.

Академик Ахмет Жұбанов Қаныштың небір жақсы қасиеттерін айта келіп, «Әрине, Қанышты дұрыс тану үшін, біз ғылым, білім және өнер қызметкерлері туралы көп оқуымыз керек» деген. Біз Қанекен бастаған игілікті дәстүрлерді жалғастыруымыз керек. Халқы, туған жері үшін осындай ұлы істерді жасап кеткен Қаныш атамызға бас иемін. Болашақ өсіп келе жатқан жастарымыз да елімізді әлемге танытатын, туымызды биік көтеретін азамат пен азаматша болуларын тілеймін!

Стрельцова Екатерина
г. Алматы
НИИ ХБН

МОЕ ВИДЕНИЕ ЛИЧНОСТИ КАНЫША ИМАНТАЕВИЧА САТПАЕВА

Каждый из нас в глубине души надеется на светлое будущее, которое так или иначе должно когда-нибудь наступить. Только мало кто задумывается, за счет чего должны происходить кардинальные изменения в чем-либо, будь то жизнь государства или изменение плана личностного развития, благодаря которым мир приблизился к желаемому идеалу. Что именно должно произойти? Или, если быть точнее – кто должен вершить великие дела и жертвовать свое время и жизнь для того, чтобы последующим поколениям жилось комфортно?

Гуляя по улице Сатпаева, на которой живу всю жизнь, я не имела ни малейшего понятия о том, почему улица названа именно в честь этого человека. Между тем, это огромное упущение – не знать, о ком хранится память, застывшая в названиях улиц, памятников, школ, институтов и много другого. Так кто же он такой Каныш Имантаевич Сатпаев? Что он сделал такого для народа, за что следует его знать, помнить и брать с него пример? В чем его величие?

Для того, чтобы ответить на этот вопрос, пройдемся по его биографии. Сатпаев получал образование в аульной школе, затем в Павлодарском русско-казахском училище. Он отправился на обучение в учительскую семинарию в Семипалатинске, а после ее окончания полтора года готовился к поступлению в Томский технологический институт, совмещая учебу с работой. Но это все пришлось временно отложить, так как туберкулез, мучавший Сатпаева, обострился. И это стало самым судьбоносным поворотом в сюжете его жизни, потому что, не отправься он в Баянаул на лечение, неизвестно, встретил ли бы он когда-нибудь геолога по фамилии Усов. Именно этот человек заинтересовал любознательного юношу геологией и сподвигнул Сатпаева на немедленное поступление

в институт. М.А. Усов сыграл в жизни Сатпаева огромную роль, оказав ему помощь в учебе, организовав университетский курс на дому (опять же, в связи с болезнью), а впоследствии – поддерживав в исследовании Жезказгана. Вышеупомянутое исследование было одним из самых крупных проектов Сатпаева с самого начала его карьеры. Началось все с того, что его назначили на должность начальника геологического отдела в Атбасарский трест, в ведении которого было недостроенное медеплавильное предприятие в Карсакпас. Недостроенным оно являлось по причине того, что руководство этого учреждения было убеждено в том, что запасы меди в регионе истощатся максимум через пятнадцать лет. Но Сатпаев бы не из разряда тех людей, кого можно так легко убедить в безнадежности, и он решил доказать обратное. Никто не верил в развитие его идеи – ни один специалист не допускал, что из этих поисков может выйти что-то стоящее. Каныш Имантаевич же, несмотря на окружавший его скепсис, искал и нашел.

С момента обнаружения крупного пласта руды спустя год работы, Сатпаев все расширял масштабы поисков, обнаруживая все новые и новые залежи. В то же время исследователя волновали вопросы о гидрологическом положении района и необходимости построения железной дороги. И он, как человек искренне заинтересованный, обращается со своими предложениями в высшие органы – ВСНХ, Геолком, руководство треста. Но путь был нелегок с самого начала, каким он и бывает у великих. Никто не одобрял того, что предлагал Сатпаев. Ему приходилось отстаивать свою правоту, добиваться рассмотрения предлагаемых им проектов, что значило внесение корректив в пятилетний план развития страны. Отказ он получал не раз и не два. И все же благодаря своей непоколебимой целеустремленности ему удалось получить необходимое финансирование и технику для исследований по всем интересующим его направлениям.

Однако за этим в 1933 году последовало резкое сокращение финансирования, аргументированное недостаточной развитостью инфраструктуры региона. И снова Сатпаев столкнулся с трудностями. На сей раз ему не приходилось рассчитывать на правительство и нужно было искать сторонние источники средств. Когда он понял, что денег категорически не хватает, он обратился за помощью к давнему знакомому. Это был не кто иной, как М.А. Усов – тот самый, что вдохновил Сатпаева на выбор его основной деятельности, принимал большое участие в его судьбе, оказывая помощь в учебе в Томске. Он и его друг, профессор Ванюков, помогли Сатпаеву высказать свои идеи и предположения в Академии наук СССР и с тех пор дела пошли в гору – Каныш Сатпаев снова начал активно проводить поисковые работы. Впоследствии он удостоился ордена Ленина за свои заслуги в открытии месторождения, но это не самое главное. Вы скоро поймете почему.

С тех пор много времени прошло, ученый развивал свою деятельность весьма успешно. Надо сказать, что он еще с 1941 года задумывался об открытии Академии наук в Казахстане. Однако и для осуществления этой долгосрочной и весьма благородной цели ему пришлось приложить много усилий. Уже в 1944 году он отправил письма Секретарям ЦК Компартии Казахстана, в которых изучал ситуацию с научными кадрами, подчеркивая значимость создания Академии наук КазССР и необходимость проведения подготовки кадров и организации производственной базы. И, невзирая на тяжелое военное время, все равно просил принять меры для улучшения бытовых условий ученых – хотя бы по одной лампочке и немного топлива в квартиры ведущих докторов наук. Теперь можете представить себе, в каких чудовищных условиях люди продвигали науку вперед и какое нужно иметь внутреннее стремление, чтобы добиваться чего-то необходимого постоянно, не откладывая дела ни на миг.

Каныш Имантаевич, как можно было уже много раз понять из изложенного, был человеком невероятно волевым и упорным. И открытие Академии состоялось в 1946 году, 1 июня. Он стал первым ее президентом поскольку пользовался большим уважением в научных кругах. Но ничего никогда не могло быть так просто. Через пять лет бурного развития молодой Академии наук Сатпаеву предъявили целый ряд обвинений, правда, не связанных со служебны-

ми делами. В вину ему вменяли то, что он нарушил большевистский принцип подбора кадров, скрыл своё происхождение и вообще допустил грубые политические ошибки. Конечно, его сняли с должности президента Академии. И только в августе 1955 Каныш Имантаевич Сатпаев, когда с него были сняты все обвинения, вновь возглавил Академию наук КазССР – на этот раз до конца своих дней.

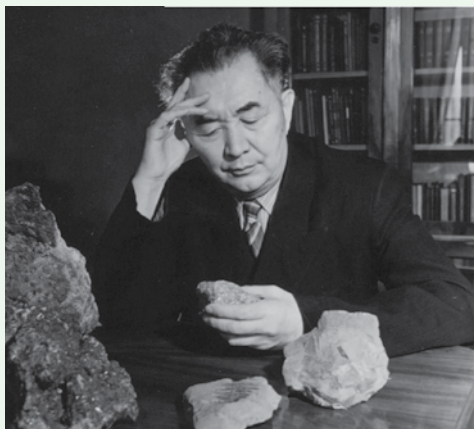
Многие читатели, возможно, зададутся вопросом: «Но ведь это явно не все его достижения и есть еще много важных событий в развитии науки и страны, произошедших благодаря Канышу Имантаевичу Сатпаеву. Почему же они не упомянуты?». Но я скажу, что гораздо важнее то, кем народ его видит. Что мы можем понять, читая про его деятельность как ученого? Какой смысл был в том, чем он занимался всю жизнь? Ведь он явно был не просто ученым, внесшим свой личный вклад в развитие науки Казахстана. Только этих двух описанных событий в его жизни сполна хватит, чтобы увидеть его упорный характер и твердую натуру, безграничную любовь к своей Родине.

В своей статье, опубликованной 16 марта 1963 года, Сатпаев писал: «Как никогда полно наука будущего сможет служить целью благосостояния и счастья человеческого общества. Она воплотит в жизнь самую большую мечту об изобилии, которое обеспечивает людям не только удовлетворение всех материальных потребностей, но и всесторонний духовный расцвет». Он думал далеко. Он знал, зачем он столько работает и почему стремится к тому, к чему стремится. Потому что он чувствовал себя ответственным за то самое лучшее будущее, которого ждут все в этом мире и потому что был его частью, а не наблюдателем со стороны. Ему всегда хватало смелости воплощать свои идеи в жизнь, а не сидеть и думать, почему же она так несправедлива. Его смело можно назвать новатором своего времени. Академик Дмитрий Щербаков писал: «Говоря о Каныше Сатпаеве, я ясно представляю себе цельного, волевого человека, наделенного государственным умом. Каныш Сатпаев обладал законченным научным мировоззрением, умением выбирать правильный путь и способностью идти без колебаний к намеченной цели. Рожденный в бескрайних степях Казахстана, он впитал в себе черты их суровой природы, вырабатывающей навыки борьбы за существование и волю к победе».

Абсолютно ясно, почему именно он – один из многих выдающихся личностей, сделавших много для своей страны – может быть примером для подражания современному поколению. Лично меня больше всего восхищает его способность не терять вдохновение творить, даже когда обстоятельства резко оборачиваются против. Его главные принципы – идти до конца, несмотря ни на что, даже если в тебя никто не верит, добиваться своих целей, понимая их важность для себя и всего мира, твердо идти по своей дороге и не сбиваться – являются основополагающими для тех, кто хочет жить счастливой и полной жизнью, ибо только так можно найти в ней свое место и двигать мир к лучшему. И естественно, это актуально не только для науки, но и для любой сферы.

На первой сессии Академии наук Республики Казахстан в 1946 году Сатпаев сказал такие слова: «Перед нами, научными работниками Казахской республики, стоят широчайшие исторические задачи. Мы работаем в такой богатой и обширной стране, как Казахстан, где находится огромное количество еще не тронутых сокровищ, которые ждут приложения творческих сил и знаний ученых». И это окончательно определяет Каныша Имантаевича Сатпаева как нашего современника, ибо эти слова актуальны и по сей день, так же, как его моральные устои. Я вижу в нем лидера, которые нужны были во все времена и сейчас перед нами стоит та же задача по развитию страны для ее становления частью мира, приближающегося к идеалу благодаря таким же смелым исследователям, внедряющим свои открытия в практику. Поэтому и наше время – это его время тоже.

И только благодаря таким людям, как Каныш Имантаевич Сатпаев, способным вдохновлять других своей силой духа и нашими общими усилиями, возможно построить светлое будущее, о котором все так рьяно мечтают. Продолжив дело, начатое им, мы ясно покажем, что его старания не пропали зря и его пример помогает нам стать достойными гражданами своей страны.

Markevich Polina Vitalyevna
Almaty, Kazakhfilm microregion,
College “Turan”

KANYSH SATBAYEV LIFE – EXAMPLE FOR YOUNG PEOPLE

Kanysh Satbayev is called the most significant scientist-geologist. He is an academician, public figure, one of the founders of the Soviet metallogenic science and also the founder of the Kazakhstan school of metallogeny. Satbayev was the first president of the Kazakh SSR Science Academy. But how did he become so eminent? What did he have to go through to succeed? Why can we consider him an example for young people? These are the questions we need to answer. I absolutely agree that Satbayev is an example for youth, but every thought must have a confirmation. And in my view, to find it we have to look through his biography.

Satbayev was born in Bayanaul District, Pavlodar Region, in 1899. He was the youngest child in the family (he had brother and sister). From 1909 to 1911 he had been studying in the primary school and in 1911 he entered the Russian-Kazakh college in Pavlodar, after that Satbayev went to the teacher's seminary which was located in Semipalatinsk, despite father's objections. In my opinion this is the first point which confirms that we can call Satbayev an example for young people, because person have to be daring, adventurous and of course responsible to make such kind of decisions like choosing his own future. And there is absolutely no doubts that nowadays not only teenagers, but adults as well are quiet overawed of following their dreams and making their decisions. So, while studying in this seminary, he had health problems - tuberculosis (common disease at that time). However, he graduated, got diploma and had passed exams by non-residency. This situation also affirms my thoughts, as Kanysh Satbayev was conscientious and ambitious. After finishing seminary, he wanted to continue education at Tomsk University of technology and due to this fact, he started preparing for exams, working as teacher of science at the same time. As far as I know it is also can

be a reason for calling him an example, because it is obvious that Satbayev was sensible and wise as he could studying and teaching at the same time. Unfortunately he stopped his preparation and teaching due to the disease again - tuberculosis. Satbayev had to set out to Bayanaul for receiving medical treatment. Anyway he did not give up with working and in 1924 he had finished the first algebra textbook in Kazakh language. Can you imagine how strong person should be to do all this things despite having very serious illness? I think that you need to be more than strong, selfless, but in a good way. So Satbayev still wanted to enter the Tomsk University, he did it in 1921, but in 1922 he had to return to Bayanaul due to the tuberculosis aggravation and continue university education at home. In this situation geologist Usov, who also was receiving treatment there, helped him very much and only because of this man Kanysh Satbayev became interested in geology. Are you still having doubts that he is an example for youth (in my opinion, not only for youth)? I think that these facts from his biography are an example of dedicated, purposeful and brave person. But I still have facts to tell you and confirm you in my conviction even more.

Satbayev finished a university in 1926 and started working on his ideas and plans. While working as a director in an Atbassar company, he suggested to start an excavations in Dzhezkazgan's area. Nobody agreed. But do you think that he gave up? Of course no, as he was sure that there they would find vital natural resources like metals and ore. And as we know he didn't mistake. This fact also proves that Satbayev was determined person and I admire him, as sometimes we are really bewildered and this person was not. In the very beginning I also mentioned that Satbayev was the first president of the Kazakh SSR Science Academy (he was 47 years old), in spite of being eminent he still was very intelligent, kind and loyal person, it is clearly attested to by his friends and colleague. In my point of view it is crucial personality trait, since not each person can be himself and sometimes it is really complicated because of other people who require from you something impossible. When he was made stop working in Academy, he did not give up, returned to the university, and started working there. To be honest I really admire his strong character and personality, in his life he had a lot of problems, difficult situations, but he did not give up and kept working. In my opinion, all this facts, which I have shown you here, confirmed you that Kanysh Satbayev is not only an example for young people but also just a great person.

In conclusion, I would like to say that we can talk, write, read about such wonderful person like Kanysh Satpayev, but I think that it is more important how we feel about it. Because, for instance, I can talk one hundred time that I admire and proud of Satbayev or even other person and in fact feel nothing. Words should not be just words - we need confirm them with our actions, and if I say that Satbayev is an example for young people I am definitely sure that it is true even as I take an inspiration from this person. And in the end I would like to wish everyone to find a person who will be an example for you as well. It is not an obligation, it is just my personal recommendation, I may say that without absolutely no doubts while making researchers on this person he partly became an example for me.

Ни для кого Новый год не имеет такого громадного значения, как для детей. Волшебство зимнего праздника накрывает малышей с головой, откладываясь в памяти и обеспечивая радостными воспоминаниями на весь год, а то и на всю жизнь. Одним из источников этой праздничной вдохновляющей магии является традиционная новогодняя елка.

БІЗ ГИПЕРРЕАЛИСТІК ШЫНДЫҚТЫҢ ІШІНДЕ ӨМІР СҮРЕ АЛАМЫЗ БА?

«Матрица», «Бегущий по лезвию», «Шоу Трумана», «Начало» сияқты фильмдер есіңізде ме? Кейіпкерлері бір әлемнен екінші әлемге өтіп, ал жақындары олардың жанында гиперкеңістікте өмір сүретін сәттері сізді таңқалдырған жоқ па? Ия, бәріміз бұл фильмдерді көргенде: бұл не сонда, біз өмір сүріп жатқан әлемнен басқа тағы бір әлем бізбен қатар өмір сүріп жатыр ма деген ойға қаламыз да, ондай кезде «бұл ойдан шығарылған жай ғана кино ғой» дей саламыз. Бірақ осы ғажайып ғылыми фантастикалық фильмдердің артында қандай ғылыми теориялар тұрғанын онша біле бермейміз. Алайда өнердегі мұндай туындылардың барлығы сценаристің жай ғана бір қиялынан туа салған идеялар емес еді, бұл түсініксіз ойлар туралы философтар мен физиктер әлдеқашан бас қатырып келе жатқан болатын.

Сонымен, адамзат баласына әлі түсініксіз, бірақ бәрін қызықтырып келе жатқан гиперреалистік шындық дегеніміз не?

Постмодернизм, семиотика ғылымдарында бұны адам санасының шынайы өмір мен симуляцияға ұшыраған өмірді ажырата алмай қалу күйі деп айтады. Әсіресе техникалардың мүмкіндіктері адам сенгісіз нәтижелерге қол жеткізген постмодерндік дәуірде гипершындықтың біздің өмірімізге енуіне ықпал етуі күшейе бастады. Гиперреализм философиясын ең алғашқы зерттегендер: Жан Бодрийяр, Альберт Боргман, Умберто Эко сияқты постмодернистер болатын. Америкалық автор Micah Dunham бұл терминге былайша мазмұн береді, «яғни гиперреалистік шындықтағы жасалып жатқан әрекеттер бұл шынайы әлемде жоқ, бірақ адамдар оның болғанын қалайтын әрекеттер.

Мысалы, жоғарыдағы фильмдерде бас кейіпкерлердің жоғалтып алған отбасы мүшелері олардың өмірінде гиперреалистік шындық күйінде өмір сүреді. Яғни, белгілі бір қолдан жасалған жасанды бағдарламалар арқылы олар жақындарын өздерінің қасында бірге жүрген сияқты сезінеді. Бұл кәдімгі интернеттегі визуальды көріністердің сіздің жаныңызда шындық ретінде өмір сүруі. Демек, шынайы өмірдің визуальды көшірмесі. Және қазір адамзат гиперреалистік өмірдің ішінде бұрынғыдан қарағанда көбірек уақытын өткізуде, себебі бұған бізді жасанды интеллект сияқты техникалық прогресс жеткізіп отыр».

Егер одан да тереңірек тұрғыдан түсінер болсақ...

Француз әлеуметтанушы және мәдениеттанушысы Жан Бодрийяр өзінің «Симулякр және симуляция» (Simulacres et Simulation) атты еңбегінде қазіргі біздің өмір, қоғам, мәдениеттің барлық түрі шындықтың тек симуляцияға ұшыраған нұсқасы, яғни белгілер мен таңбалар негізінде жүріп жатыр деген ойды алға тартады. Симулакрум туралы ең алғаш рет пікір білдірген Платон бұл көшірме ұғымына тек репродукция, репрезентация деген анықтама береді, яғни жай ғана қайта көшіру немесе өндіру. Бұл теорияны орта ғасырлық және қайта өрлеу дәуіріндегі бейнелеу өнерінде кездесетін құдай, періште, әулиелер туралы салынған картиналарды талдау үшін қолданды. Демек, бір шындық туралы ой адамның өз бойынан өтіп, бірақ сол бастапқы шындық қалпында қайта туады. Ал постмодернистік француз ойшылы Жан Бодрийяр бұл көшірме ұғымын бұлай түсіндіруге мүлде қарсы шықты. Оның пікірі бойынша көшірменің өзінің жаңа, дербес қалыптасқан шындығы болады және ол бастапқы түпнұсқадағы шындықтан мүлде басқа болуы мүмкін және бұл көшірме өзінің сол басқа шындығы арқылы өзі бір жаңа мәнге ие бола алады.

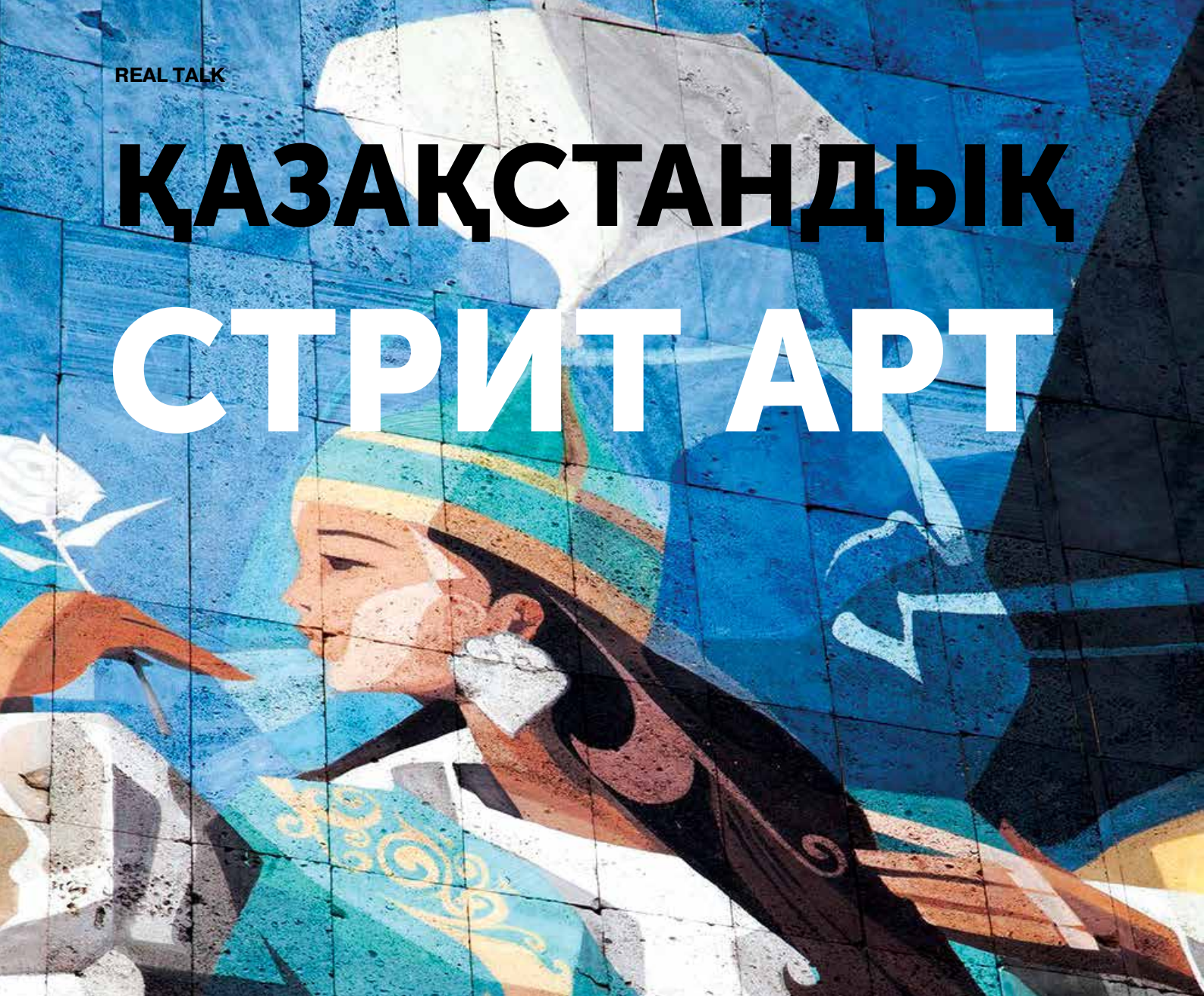
«Матрица» фильмінен үзінді:

– Нео, сен өміріңде түс көріп пе едің? Сен оның шынымен түс екеніне сенген бе едің? Егер сол түсіңнен ояна алмай қалсаң, не болар еді? Сен түстегі өмір мен шынайы өмірді қалай ажыратар едің?

Адам баласының санасы қалыптасқан сәттен бастап бір ғана мәңгілік сұрақтың жауабын әлі таба алмай келе жатыр. Біз өмір сүріп жатқан әлем шынайы ма? Шынайы әлемде өмір сүру дегеніміз не?

REAL TALK

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ СТРИТ АРТ

Қала кеңістігінің бір бөлшегі

Еліміздің мәдени ошағы болып саналатын Алматы қаласы күн сайын жаңа түске еніп, модернизацияланған Орта Азиялық үлкен мегаполиске айналып келеді. Архитектуралық ландшафты өркениетті елдердегі талғамға сай өсіп келе жатқан қаламызда жаңа өзгерістер жиі байқалады. Көп қабатты үйлердің қабырғасында соңғы уақытта пайда бола бастаған картиналар туралы ойланып көрдіңіз бе? Бұл өнер қайдан келді, кімдер жасап жатыр деген қызығушылық туды ма? Бұлар қазақстандық стрит арттың көрінісі.

Стрит арт дегеніміз не?

Стрит арт дегеніміз – зәулім үйлер, көшелер, метро, аялдамалар сияқты көзге түсетін көпшілік орындарда салынған көркемсурет өнерінің бір түрі. Алғашында вандализм деп есептелінген граффити өнері бүгінгі таңда стрит арт деген концептуальды өнер түрін қалыптастырған. Көшедегі бұл әдемі жазулар алғашында АҚШ-та ұлы дағдарыс кезінде жұмыссыз, үйсіз қаңғырып жүрген халықтың бір-бірімен хат алмасу құралы ретінде пайда болған. Яғни, өмір сүру көзін іздеп барған аудандарындағы көпшілік орындарға әртүрлі көмек сұраған жазулар қалдырып отырған. Кейін бұлар нақышталып, эстетикалық тұрғыдан көркем жазуларға айналған. Бұл үрдіс кейін 60-жылдары бейнелеу өнерінің жаңа түрін тудырды. Олар өнер тек музейлерде белгілі бір адамдар үшін ғана болмауы керек, ол көшеде барлық халыққа қол жетімді болуы керек деген принцип ұстанған. Өздерін анти-арт деп атаған өнерлі топтың шыққан қаласы Нью Йорк шаһары болып саналады. 80-жылдардан бастап олар мәдениет, өнер саласында тәуелсіз, жаңа бағыт ретінде үлкен беделге ие болды. Тіпті әлемдік деңгейдегі үлкен компаниялар өздеріне қажетті жарнама үшін олармен жұмыс жасай бастады. Айта кетерлігі, стрит арттың негізгі авторлары он сегіз жасқа дейінгі суретшілер болған. Кейінірек бұл өнер Еуропа, Африка, Азия континенттеріне тарады.

Қазақстандық стрит арт

Қазақстанда бұл өнер енді ғана жанданып, дамып келе жатқаны байқалады. Соңғы кезде көп қабатты үйлер, жертөрелер қабырғаларында пайда болған кескіндер – соның дәлелі. Қала әкімшілігі өнердің бұл түріне назар аударуы және жас суретшілерге қолдау көрсетуі осы бағыттың әрі қарай дамуына үлкен мүмкіндік береді. Қазірде дәстүрге айналып, жыл сайын өткізіліп жүрген «Astana Street Art», «Art Energy Almaty», «Arbat Fest», «Mural Fest» сияқты халықаралық өнер фестивальдары Қазақстанда жаңа бағыттағы өнер иелерінің тәжірибе алмасуына, бір-бірімен диалог құруына үлкен жол ашып отыр.

Сонымен қазақстандық стрит артты жасаушылар кімдер?

Александр Alive

Дарион шаббаи

Ержан Танаев

Али Закир (Ali Zakir)

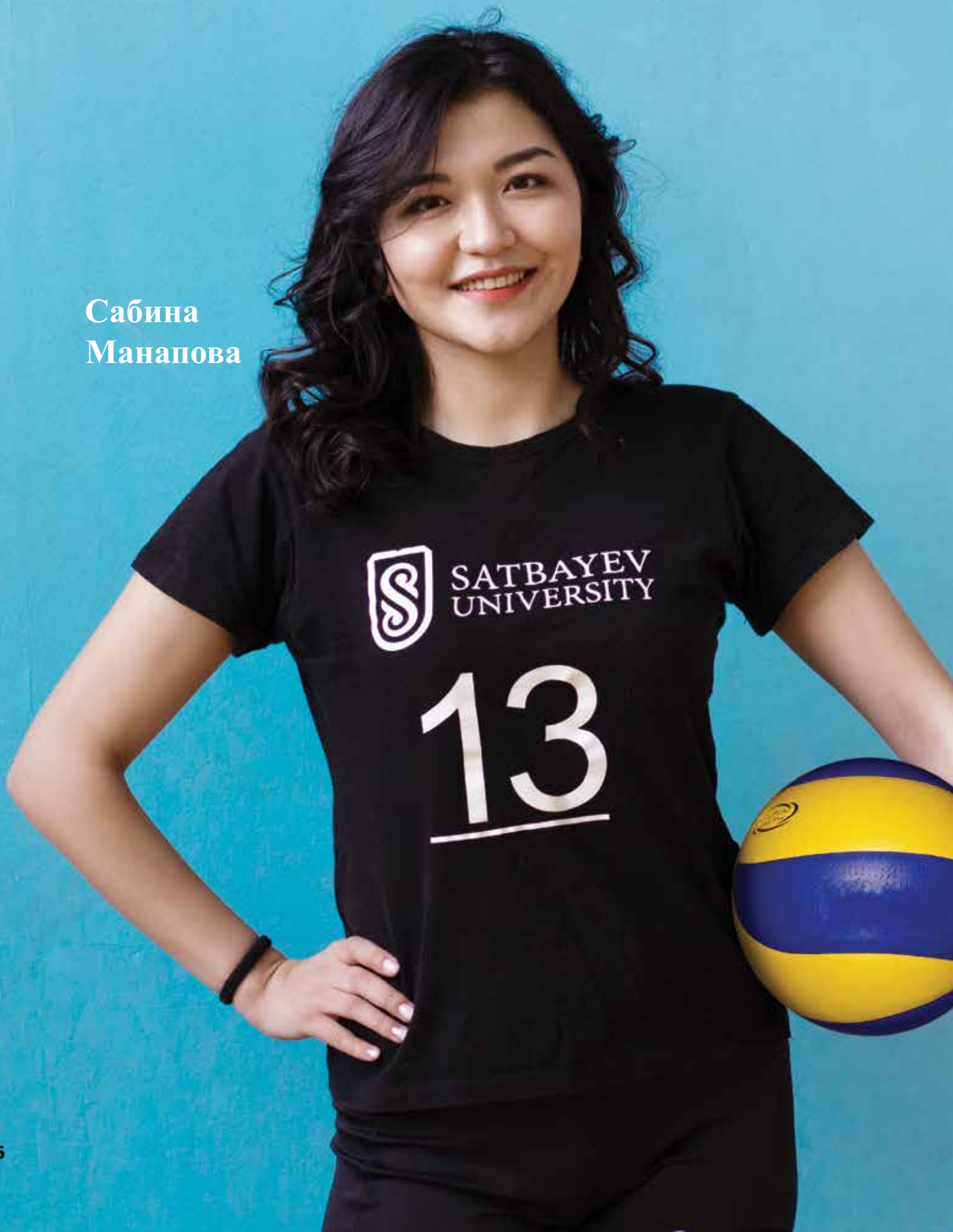
Мухит Дулу

Расильбек Естемесова

«Неони Шаман»

Сабина
Манапова

СПОРТ ЭТО ЖИЗНЬ!

НАСТОЯЩИЙ ВОЛЕЙБОЛ – ЭТО ЭМОЦИИ

Насыщенная жизнь студентов Satbayev University включает в себя не только лекции, семинары, занятия в библиотеке, походы в кино и театр, но и активную спортивную жизнь. И подтверждение тому Сабина Манапова, тезка самой прославленной казахстанской волейболистки Сабины Алтынбековой.

Наша Сабина учится на 2-м курсе магистратуры Satbayev University. Для себя она выбрала специальность «Химическая технология неорганических веществ», свободное от учебы время посвящает своему спортивному хобби – волейболу. Интерес к этому виду спорта она проявила еще в школьные годы, когда училась в 7-м классе средней школы А. Саттарова села Каратурык Енбекшиказахского района Алматинской области. Поначалу Сабина увлеченно наблюдала, как играют в волейбол ее братья и девочки постарше, но со временем этот интерес становился все больше и больше. Целеустремленность и упорство Сабины Манаповой быстро принесли результат: она стала играть в сборной своей школы. Команда девочек принимала участие почти во всех межшкольных и районных соревнованиях, и в большинстве случаев ученицы школы им. А. Саттарова становились победителями.

С 2013 года Сабина Манапова в амплуа доигровщика выступает за сборную Енбекшиказахского района, где неоднократно становилась чемпионом Алматинской области). В 2014 году она поступает в КазНТУ им. К.И. Сатпаева и параллельно с учебой начинает выступать за сборную университета. На сегодня Сабина Манапова является результативным игроком и капитаном коман-

ды, и время от времени принимает участие в любительских турнирах по волейболу в г. Алматы.

У Сабины часто интересуются, почему она выбрала волейбол, а не другой вид спорта. На что она отвечает: «Во-первых, волейбол тренирует весь наш организм – с головы до ног. Если на тело оказывается физическое и закаляющее действие, то мозг должен продумывать ходы

наперед, чтобы обыграть соперника и принести очко команде. При этом слово «команда» – ключевое, в волейболе в одиночку не добиться успеха и победы. В команде важна слаженность, сыгранность. Все 6 игроков должны виртуозно владеть мячом, уметь играть и ладить в коллективе, чувствовать друг друга и оказывать поддержку и помощь. Также волейбол оказывает положитель-

ное влияние на дыхательную систему и укрепляет работу сердечной мышцы. Во-вторых, благодаря волейболу расширяется круг общения, появляются новые знакомые, кто-то находит себе близкого друга, а кто-то и своего спутника жизни. Нельзя исключить факт, что волейбол не только поднимает настроение, но и избавляет человека от состояния апатии, потому что волейбол – это

еще эмоции. Положительные или отрицательные, сильные или слабые – разные. Важно, что все они настоящие! Даже когда игроки после выигранного или проигранного очка по-дружески дотрагиваются друг до друга, то это тоже проявление эмоциональной солидарности».

Сила и уверенность Сабины заключаются в позитивном настрое, желании победить, эффективности

действий и самоотверженной игре в атаке, а также в ее искренней улыбке и умении поддержать своих коллег по команде.

За все эти годы Сабина проявила свой волевой характер. Не смотря на травмы, полученные за все это время, проигрыши, без которых не ощутить вкус побед, и различные ситуации – она никогда не опускает руки и всегда старается быть лучше, чем вчера.

Тренер | Тлеубердин Амангельды Тойшыбекович

АРМРЕСТЛИНГ – СПОРТ ДЛЯ ВСЕХ

Армрестлинг – дословный перевод: «борьба на руках». Вид спорта, в котором проводятся поединки, где спортсмены стоят за специальным столом, держась одной рукой за рукоятки на этом столе, а другой – за руку противника. При этом главная задача – по команде судьи прижать руку соперника к подушке и не дать сделать то же самое со своей рукой.

Satbayev University

Бейсембетов Искандер Калыбекович и Абзал Калдарбек

Армрестлинг – самый демократичный и мирный вид единоборств, который не требует специальных для этого помещений, оборудования и снаряжения. В отличие от другого вида спорта, человек любого возраста может получить шанс выиграть соревнование по армрестлингу. В данном виде спорта большую роль играют знание профессиональной техники и нюансов, а также специфическая подготовка сухожи-

лий и мышц, что позволяет внешне кажущимся слабыми армрестлерам побеждать гораздо более крупных бодибилдеров или других представителей силового спорта.

Армрестлинг является древнейшим видом спорта, упоминания о нем были найдены при раскопках египетской усыпальницы. На ее стенах изображены люди, сцепившиеся правыми руками и пытающиеся прижать руку соперника к

столу. Возрождение армрестлинга случилось в 1960-е годы прошлого столетия в США. С той поры началось его триумфальное шествие по планете. Во многих странах стали проводиться чемпионаты по армрестлингу. Популярен этот вид спорта и в Казахстане. Тому доказательство Абзал Калмомынулы Калдарбек. Он – студент 4-го курса Казахского национального технического исследовательского университета им. К. И. Сатпаева. Абзал с первого года обучения в нашем вузе (2016 г.) активно участвовал во многих соревнованиях и занимал призовые места. В 2017 году на соревнованиях в Кыргызстане стал чемпионом Азии. На IX летней универсиаде, прошедшей в Казахстане, он получил бронзу. В 2018 году он занял 3-е место на студенческом чемпионате города Алматы.

Абзал Калдарбек – гордость нашего университета. В будущем возлагаем на него большие надежды. И пока есть у нас в стране такие батыры, Казахстан будет процветать и развиваться.

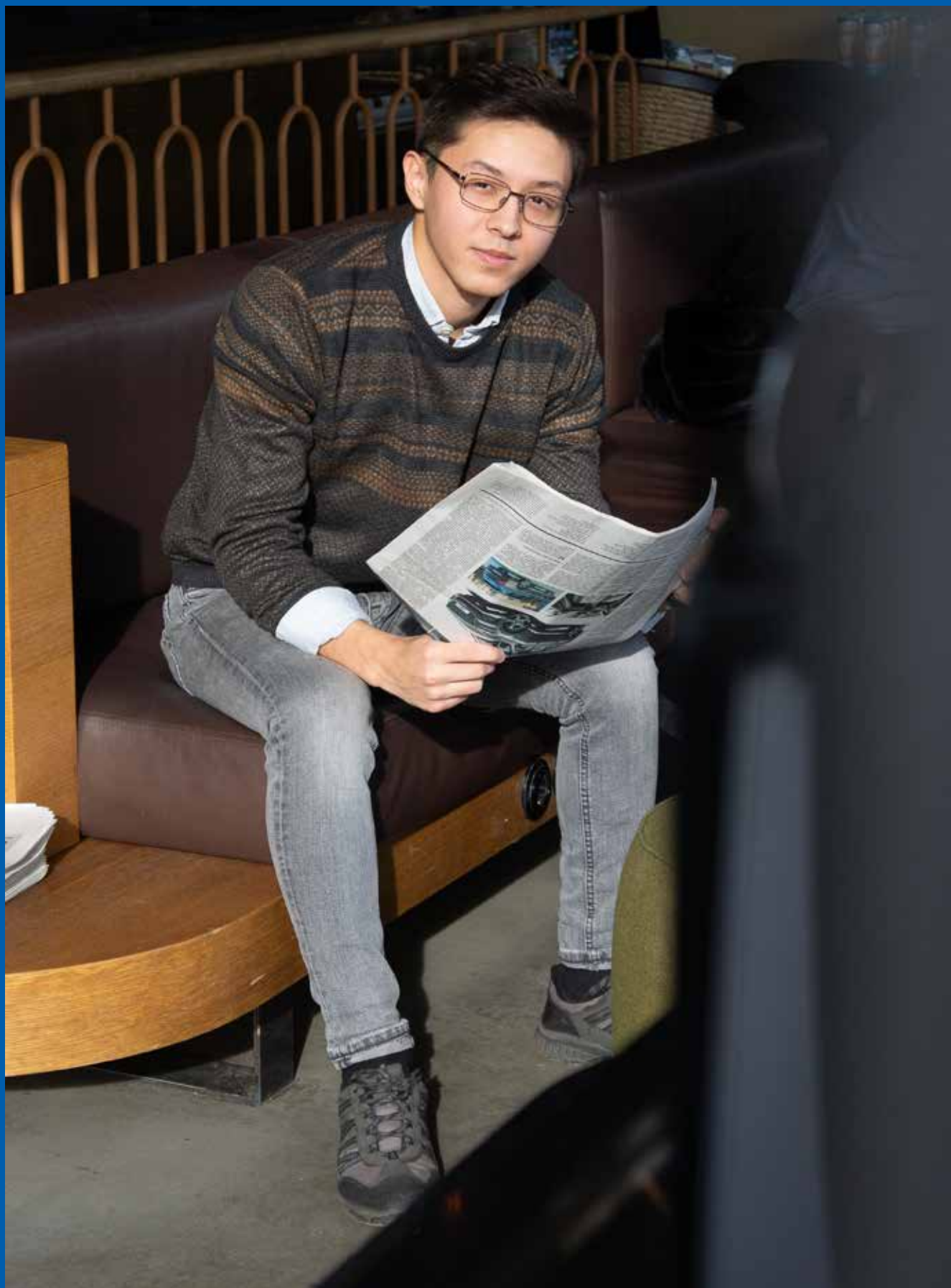
ALL EYES ON ME

ЛИДЕРЫ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ СРЕДИ НАС

Знакомьтесь – Алмас Заурбеков. Твой современник, такой же молодой человек, как и ты, студент 3-го курса Satbayev University. Он стал участником масштабного международного хакатона для молодых специалистов в сфере информационных технологий Urban.Tech Moscow на приз мэра московской столицы.

Таких молодых людей можно встретить в аудиториях и коридорах нашего университета, они ничем не выделяются в потоке студентов, но именно такие личности своими действиями и победами доказывают, что в этой жизни можно добиться многого: обрести единомышленников, найти работу в компании мечты, создать программный продукт и построить на его основе свой, нужный для многих бизнес.

Ж Алмас, давайте знакомиться, расскажите о себе.

А Программированием увлекаюсь со школьной скамьи. Поэтому и выбрал специальность ВТиПО – Вычислительная Техника и Программное Обеспечение. Свой первый веб-сайт я написал и продал, когда учился на первом курсе второго семестра. А в 2019 году основал свою первую собственную IT-компанию «CMD50», где мы занимаемся разработкой веб- и мобильных приложений, а также дизайнов. Не думайте, что я круглые сутки провожу за компом, есть и другие увлечения. Читаю хорошую литературу и играю на гитаре.

Ж Если нет военных тайн, то можно поподробнее о конкурсе: об участниках, какие проекты принимали участие, кто оценивал работы?

А Военных тайн пока нет. Сперва мы участвовали в первом городском хакатоне города Алматы, который прошёл в октябре. Как обычно это бывает, за день до начала хакатона организаторы мероприятия на своем сайте публикуют задачи, одну из которых нужно решить за 24 часа. Задачи не такие уж и сложные, в основном связаны с актуальными проблемами города, с экологией и с цифровизацией бизнес-процессов.

Мы с другом решили выбрать задачу из категории «Туризм». За день до начала мы встретились в Старбаксе, купили кофе и началось бурное обсуждение: какое решение могли бы мы предложить, чтобы решить конкретную проблему. Идея за идеей... Мы всё записывали, и остановились на том проекте, который решили, что он должен реально «выстрелить». Команду собрал, придумали ей название – «НСК50» (Hackathon, 50). Но за эти сутки, буквально за 24 часа произошло много интересного. Один из неожиданных для меня моментов: за 4 часа до финиша товарищи, которых я собрал, бросили нас со словами: «Извини, Алмас, мы ничего не сделали... Наверное, мы лучше пойдем домой». В итоге команда из 5 человек сократилась до двух участников – я и мой друг. Но решили

не унывать и не падать духом, даже если не успеем сделать полноценное MVP-приложение, то хотя бы выступим с прототипом приложения и расскажем об идее. Нас всё это время поддерживал наш ментор, которому я безгранично благодарен, так как именно он подсказал нам какую «вишенку на торте» использовать, чтобы всем членам жюри понравился наш проект. Как только время разработки истекло, мы презентовали прототип мобильного приложения «Salem Tourist» – персональный цифровой ассистент для каждого туриста нашей страны. Приложение показывает список актуальных и ближайших мероприятий, популярные рестораны и кафе, выстраивает удобный для пользователя маршрут, рекомендует, как максимально быстро и с комфортом добраться до нужного места: на автобусе или яндекс.такси, или же пройти пешком по красивым местам. Так же в приложении присутствует умная карта, которая показывает пользователям, какие места для туриста могут быть опасными, а какие более интересными.

Хакатон – форум для разработчиков, во время которого специалисты из разных областей разработки программного обеспечения (программисты, дизайнеры, менеджеры) сообща решают какую-либо проблему на время.

ALL EYES ON ME

ALL EYES ON ME

Ж Очень интересный проект. Возможно ли в полной мере реализовать его в будущем?

А Да, интересный для нас проект, до сегодняшнего дня с ним очень много историй произошло. По факту у нас его просто выкупили, да и не было у нас никаких других вариантов, так как для того, чтобы содержать команду – нужны средства, инвесторы и спонсоры. Не говоря уже об аутсорсинге. Но, к счастью, сейчас у нас с моим другом новый договор с новыми партнерами, и мы на испытательном сроке проверяем друг друга на качество сотрудничества. Возможно, в долгосрочной перспективе выйдет новая платформа для удобного передвижения туристов по Средней Азии. Будущее у «Salem Tourist» есть, изначально этот проект был нацелен на улучшения туризма в Казахстане, как раз этим мы и занимаемся в данный момент, но уже с лучшими функциями и с большими данными.

Как проходил процесс подготовки проекта, сколько времени вы потратили на это?

Идея к нам пришла неожиданно, буквально за день до начала хакатона. Мы просто расписали, что должно быть в приложении, чтобы это было удобно нам, как пользователям и как путешественникам, в первую очередь по Алматы. Сделали небольшой ресерч по туризму в Казахстане, проанализировали зарубежные проекты и придумали собственный проект.

Ж В чём актуальность вашего проекта, каков ожидаемый результат?

А На рынке Казахстана продукта такого качества ещё не было, и мы надеемся стать первыми. Но для нас важно не столько успешность и доход, сколько качество приложения. И поэтому, пока мы не убедимся, что приложение максимально удобно для пользователей из других стран, мы к релизу ни ногой. И чтобы она пользовалась дикой популярностью у алматинских пользователей, мы собираемся внедрить новые функции, которые могут улучшить образование или по крайней мере понимание английского языка у местного населения.

Ж Алмас, расскажите о поездке в Москву. Какой получили опыт? Что запомнилось?

А В Москву меня пригласили как одного из победителей UTM Ideathon в Алматы для участия в международном хакатоне на приз мэра российской столицы. Команду по традиции мы назвали «МСК50» (Moscow, 50). Проект называется «Clozam» – это мобильное приложение, которое по фотке сможет определить, где можно купить аналогичную одежду в ближайших торговых центрах по оптимальной цене. Приложение делает анализ из базы данных всех торговых центров, затем при помощи нашего алгоритма «Fashion Recognition» может определить схожесть одежды. Если одежда схожа с той, что на фотке, приложение покажет пользовате-

лю, сколько она стоит и как добраться до этого магазина, или можно ли ее заказать онлайн. Хакатон длился 72 часа, организаторы создали нам все условия для того, чтобы продержаться от начала до конца. Были комфортные зоны релакса, кодинга, кофе-брейк-зоны и много всего другого. К сожалению,

в этом хакатоне мы не получили призового места, но получили прекрасную возможность устроиться в Mail.ru Group. Признаюсь, был сильно разочарован проигрышем, и решил, что с «пустыми руками» из Москвы я не уеду. Договорившись с организаторами хакатона, получил номер одного из членов жюри. Он оказался директором по проектам крупнейшей российской интернет-компании Mail.ru Group. Вот с ним в устной форме договорились о том, что если мы поднимем уровень ежегодного дохода mail.ru хотя бы на 5%, то вся моя команда получит оффер в Москву. Кстати, именно в Москве я собрал команду из высококвалифицированных разработчиков, дизайнеров, маркетологов и проект-менеджеров.

Ж Какие планы на будущее? Ведётся ли работа по подготовке других проектов?

А Планов очень много! Прежде всего, я закрыл окно заказов для того, чтобы больше внимания и сил уделить проекту по продвижению туризма. Помимо «Clozam», мы так же открыли проект «Bossee» – это открытая платформа для коммуникации заказчика непосредственно с разработчиком. Официально у нас есть и открыты шесть проектов, и возможно, совсем скоро, исходя из наших ежемесячных доходов, мы будем нанимать в компанию по проектам сотрудников среди выпускников или студентов, ведь я сам начал свой путь, будучи студентом.

Ж Какие изменения в Казахстане в своей сфере деятельности хотите увидеть? Какая работа должна проводиться в этой области и какую лепту вы лично можете внести?

А Если быть честным, я бы с удовольствием проводил тренинги на тему: «Как побороть в себе лень и стать успешным». Не потому, что считаю себя успешным, а потому что именно лень является нашей главной преградой на пути к исполнению мечты. Я много раз сталкивался с людьми, которые сдаются на полпути. И нужно признаться, у нас очень малое количество трудолюбивых и смелых разработчиков. Мало кто из разработчиков пойдёт за вами, если проект покажется сложным и не приносящим доход несколько месяцев. Я не считаю себя успешным до тех пор, пока не создам в нашем городе собственную «силиконовую долину», где было бы очень много талантливых и амбициозных программистов, и где каждый бы мог исполнить свою мечту.

Ж Когда спросили у Илона Маска: что вдохновляет его, он ответил – Канье Уэст. У каждого человека – свой кумир, который его мотивирует, а что или кто вдохновляет именно вас?

А Меня вдохновляет абсолютно всё. Вдохновляюсь, когда я пишу свои песни. Вдохновляюсь, когда беседую с человеком. И даже когда лежу на диване – вдохновляюсь. Вдохновение не покидает меня ни на секунду. Всё зависит от того, под каким углом вы смотрите на мир. Мне нравится философия Конфуция, стихи Эдуарда Асадова и музыка Рэя Чарльза. Я очень любопытный человек, и мне хочется изучить в этом мире абсолютно всё. Я давно осознал для себя, что именно из-за каскада знаний, возможно, прочитанные мною книги придают мне креативности, но именно знания в разных областях позволяют мне применять свой креатив в этой или иной сфере. Часто бывает так, что я смотрю на что-то, например, на работу своего друга и говорю: «Ух ты! Я тоже так хочу!». И пока я не научусь делать так же, я занимаюсь этим день и ночь.

Ж Ваш любимый фильм?

А Любимых фильмов несколько, могу время от времени пересматривать их, в какой-то мере и они вдохновляют и мотивируют меня. Это «Никогда не сдавайся» Джеффа Уадлоу, «Социальная сеть» Дэвида Финчера, «300 спартанцев» Зака Снайдера, «Игра в имитацию» Мортена Тильдума.

СКАЖИ

НАРКОТИКАМ

НЕТ!

«БҮГІНГІ ҚАЗАҚ КИНОСЫНАН ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚСТАННЫҢ БЕЙНЕСІ КӨРІНЕДІ, АЛ ӘДЕБИЕТТЕН МҰНЫ КӨРІП ОТЫРҒАН ЖОҚПЫН»

Жақында қазақтың белгілі кинорежиссері Дәрежан Өмірбаевтың «Достарымның портреттері» атты фотоальбомы жарыққа шықты. Ерекшелігі сол – бұл әдеттегідей адам портреттері емес, кітаптардың портреттері. Әлемдік классикалық әдеби туындылардың біразын өзіндік кино тілі арқылы қазақ экранына алып келген кинорежиссердің бұл фотолар топтамасы оның кітап әлемімен байланысының фотография өнеріндегі жалғасы сияқты. «Мүмкін, мына фотоальбомым сол кітаптар әлемімен қоштасуым шығар деп ойлаймын», «менің киноға кеткенім де сол кітап әлемінен қашқаным шығар, кім біледі?!» деген кинорежиссер кино мен фотографиядан басқа, әрине, кітап және қазіргі қазақ әдебиеті туралы да біраз ойларымен бөліскен еді.

– Бұл фотоальбомды жарыққа шығару идеясы қашан басталды?

– Бұл фотоальбом – менің төрт-бес жыл бойы түсірген жұмыстарымның нәтижесі. Негізі фотография деген менің негізгі мамандығыма жақын нәрсе ғой. Хобби деп айтуға да болады. Жалпы фотографиямен айналысып жүргеніме он жылдан асып кетті.

Бірінші альбомым «Тыныштық» деген атпен 2012 жылы Евразия халықаралық кинофестивалі аясында шықты да, кейін ол біраз шетелдерді аралап кетті. Содан біраз уақыт өткеннен кейін бір күні үйде үстелде Сезанның фотоальбомы жатыр екен, мен ба, әлде қызым ба, әйтеуір біреуіміз сол кітап үстіне алма қойыптық. Соған әдемі болып күн түсіп тұр екен. Бұл көріністі мен дереу түсіріп алдым. Содан кейін маған әрі қарай түсірсем деген ой келді. Сөйтіп бұл іс әдетке айналып кетті. Менің білуімше, фотография тарихында әлі кітаптардың портреті деген дүние болмаған сияқты. Әдетте адамдардың портреті жасалады ғой. Әрине, менің қателесуім мүмкін, бірақ

өз басым ондайды әлі кездестірмедім. Бұл жұмысты жарыққа шығаратын кезде біраз баспаларға бардым. Барлығы қызығушылық танытқанымен де, басып шығаруға онша құлықты болмады. Кейін «Лантар Трейд» деген шағын жеке баспа өздері ұсыныс айтты. Қазір бірнеше данасын шығарып қойдық, енді әрі қарай тапсырысқа байланысты. Сіз мұны кітап дүкендерінен таба алмайсыз, тек тікелей баспадан ғана ала аласыз. Алғашқы нұсқасы бойынша, бір бетінде кітаптың портреті болса, екінші бетінде сол кітаптан алынған ең маңызды мәтінді орналастырып, сондай бір үйлесімді жинақ ретінде жасағым келген. Яғни, фотоальбомды көріп отырған адам кітап туралы да өте жақсы ақпарат ала алатын еді. Бірақ мұндай нұсқада шығару қымбатқа түседі екен. Сөйтіп қысқартуға тура келіп, жаңағы мәтіндерді алып тастадық.

Фотоальбомның ең алғашқы бетіндегі мына фотода тұрған – мен, ол кезде сегіз жаста болуым керек, ал қолымдағы «Абай жолы» кітабы болатын. Негізі менің және басқалардың үлкен қателігі сол – көлемі мол, ауқымды, ауыр кітаптарды тым ерте оқуға болмайды екен. Содан кейін бұл кітапқа қайтып оралмадым. Қазір енді кітап оқитындар азайып кетті деп көп адамдар айтып жүр ғой. Бірақ мұның өзі екі ұшты нәрсе, себебі мынау жақсы, мынау жаман деп айтуға келмейді. Әрине, кітап оқып, білімді болған жақсы ғой. Кеңес үкіметінің әкелген ең бір жақсы дүниесі – ел ішіндегі сауатсыздықпен күрес болды. Және сол кезде кітапты ең көп оқитын кеңес халқы деп айтатын, десе де, көріп отырғанымыздай, бұл сол мемлекеттің өзін сақтай алмады. Көп оқудың тағы бір психологиялық жағымсыз әсері де бар. Бұған ұшыраған адамдарды оқу өтіп кеткен дейді. Кітапқа тым түсіп кеткен адамдар айналасымен болатын қалыпты байланысты жоғалтып алады. Мысалы, Акутагава деген өте мықты жазушыны алсақ, өз-өзіне қол жұмсап қайтыс болған сол кісі былай дейді: «Мен Бодлерді жастығымның астына жастап оқып жүрдім, сөйтіп мен жастығымның астында шайтанның пайда болғанын білмей

қалыппын». Адамнан ақыл бір шыққаннан кейін қайтып кіруі қиын. Ол кісі соны игере алмай қалған. Сондықтан кітапқа тым қатты кіріп кетудің де арты жақсы болмаған оқиғалар кездеседі. Қазіргі жастарды неге кітап оқымайсың деп жазғыруға да болмайды, себебі адам білімді болу үшін өмір сүрмейді ғой, бақытты болу үшін өмір сүреді. Менің әкем кітапты өте көп оқитын адам болған, маған бұл әдет сол кісіден келді деп ойлаймын. Бірақ барлық нәрсе тек кітап арқылы келеді деген де дұрыс емес. Мүмкін, мына фотоальбомым сол кітаптар әлемімен қоштасуым шығар деп ойлаймын. Алайда мен одан қол үзіп кете алмаймын. Бірақ кітапқа әсіре кіріп кетудің де өзіндік мәселесі бар екенін мен осы жасқа келгенде ғана түсіне бастадым.

– Бірақ соған қарамастан, сіз айтып отырған бұл кітап мәселесімен қазіргі жастар онша бас қатыратындай жағдайға жетпеген сияқты. Бүгінде негізінен жеке салалық, психологиялық, өзін-өзі дамыту бағытындағы кітаптар көбірек оқылады, ал сіз айтып отырған шынайы көркем әдебиетпен бірге өмір сүру, яғни оқырман мен кітап арасындағы ерекше бір дәстүрлік байланыс үзіліп қалған сияқты көрінеді.

– Біреулер Буддадан шындық деген не деп сұрапты, сонда ол кісі былай айтқан екен: «Саған пайдасы бар нәрсе сол сен үшін шындық». Егер саған сол кітап пайдалы болса, онда ол саған керек нәрсе. Мысалы, мен өз басым сол оқыған дүниелерімнің пайдасын көп көрдім, мен оларды кино етіп шығардым. Л. Толстойдың «Анна Каренинасы», Ф. Достоевскийдің «Қылмыс пен жазасы», А. Чеховтың «Махаббат туралы» әңгімесі, осы сияқты шығармалардың желісімен біраз фильмдер түсірдім. Ал қазіргі бастап жатқан жаңа фильмімді неміс жазушысы Герман Гессенің «Авторлық кеш» деген әңгімесінің желісімен түсірейін деп отырмын. Сол сияқты егер сізге бұл қажет болса, оқи берсеңіз болады, ал егер сіз мұны қажет деп есептемесеңіз, онда қолыңыздан келетін басқа өз ісіңізбен айналысыңыз, әрекет жасаңыз.

– Меніңше, біздің қоғамда кітап оқу мәдениеті әлі толық қалыптаса қоймағандай, мысалы, басқа өркениетті елдермен салыстырғанда, біздің қоғамдық орындарда, көліктерде кітап оқу үрдісінің

соншалықты кең тарамағандығын байқауға болады.

– Мен мұнымен келіспеймін. Мен бірталай елдерді араладым және салыстырмалы түрде оларды Мәскеу халқынан не біздегі қала тұрғындарынан әлдеқайда көп оқиды деп айта алмас едім. Ал Алматыда қоғамдық көліктерде кітап оқитын адамдарды өте жиі кездестіремін, тіпті осы фотоальбомның соңғы бөліміне соның дәлелі ретінде мен кітап оқып тұрған адамдардың фотоларын да қостым.

– **Бұл фотоальбомдағы кітаптар өз кітапханаңыздан алынған ба?**

– Ия, негізінен өзім жинаған кітаптарым, кейбіреулері сыйлық ретінде келген.

– Маған бұл фотолар сіздің қағаз бетіндегі кішкентай фильмдеріңіз сияқты көрініп отыр. Себебі әрбір түсірілген фото бойында кітап пен оны қоршап тұрған кеңістік арасында белгілі бір байланыс бар, яғни аудиторияға ұсынып отырған белгілі бір көркемдік шешім бар.

– Мысалы, мына көріп тұрған Хоппердің кітабының портреті неге бұлай алынды десеңіз, себебі бұл суретшінің тоқсан пайыз жұмыстары терезеден, есіктен бөлмеге түсіп тұрған жарықты бейнелейді. Тіпті бұл туралы ол кісінің өзі былай деген екен: «Мен адамдар бар бөлмеден гөрі адамдар жоқ бөлмелерді салғанды жақсы көремін. Мен мүмкін адамдарды жақсы көрмейтін шығармын, себебі мен адамдарсыз тұрған бос бөлмелерді салғанды көбірек жақсы көремін». Мысалы, Меңтай Өтепбергенов және оның кітабы туралы мына фото ол кісі соңғы сапарға кетерден бұрын ғана алынған сурет еді. Көріп тұрғаныңыздай, кадрда автор артқа қарап отыр. Бұл әдейі ойластырылған дүние емес, кейде осылай интуитивті пайда болатын жұмыстар да болады.

– Маған қатты әсер еткен фотолардың бірі – бөлме бұрышында үстел үстіндегі шамның алдында жатқан Кафка кітабының портреті болды. Бұл жұмыс осы автор мен оның шығармашылығы туралы көп нәрсе айтып тұрғандай.

– Бұны кинода режиссерлық идея дейді. Мысалы, бір сахнаны түсіру үшін, сол сахнаны түсіруге кілт табу керек. Сол сияқты жақсы фото түсіру үшін де, алдымен оның

кілтін табу керек. Мен бұларды кинорежиссер ретінде түсірдім. Мысалы, неге мен Кафканы мына шамның алдына қойып қойдым, бұрын тергеушілер сауалнама жасаған кезде сұрақ алынып отырған адамның бетіне жарық түсіріп қояды екен, яғни сен тергеушіні көре алмайсың, ол сені көріп отырады. Сондықтан да бұл жерде мен осы шамды пайдаландым. Жалпы, Кафканың барлық романдарынан үлкен бір күштің адамды жаншуы мен қорқыныш сезімін байқауға болады.

– Фотоальбомда белгілі бір құрылым бар ма?

– Ия, бар. Алғашқы беттерге қазақ тіліндегі кітаптар қойылды, одан кейін орыс тіліндегі кітаптар, соңында шет тілдеріндегі оншақты кітаптар. Бұл альбом ішіндегі он екісі тек кино туралы кітаптардың портреттері.

– Енді жалпы қазіргі қазақ әдебиеті туралы не айтасыз?

Қазақ жазушыларында тіл бар, талант бар, бірақ ой жоқ. Мен білетін қазіргі жазушылардың көбісі артта қалған. Олар баяғы ауыл туралы жазады, тіпті бұрынғы социализмнің кетіп, капитализмнің келгенін, уақыт өзгергенін олар әлі түсініп үлгермеген сияқты.

– Ал қазіргі біздің әдебиеттің соншалықты тоқырауға ұшырауының себебі неде жатыр? Байқасаңыз, қазіргі кино не бейнелеу өнері болсын өте бір қарқынды жылжу үстінде және бұл өнердің айналасында жүргендер де қазіргі әлемде болып жатқан тенденцияларды өте жақсы түсінетін жандар. Ал әдебиетшілер мүлде басқа бір уақытта өмір сүріп отырғандай.

– Бұл енді біздің қазіргі интеллигенцияның деңгейі осы екенін анық көрсетіп отыр. Менің ойымша, бұл өзгереді. Мен әдебиет сыншысы емеспін, ал қарапайым оқырман ретінде айтарым: бүгінгі өзімізді суреттеп бере алған жазушыларды көріп отырған жоқпын. Мысалы, бүгінгі қазақ киносынан қазіргі Қазақстанның бейнесін көре аласыз, ал әдебиеттен мен өз басым бұны әзірге көріп отырған жоқпын. Бірақ енді біз мына бір мәселе туралы да айта кетуіміз керек. Қазірде жалпы тіл мәселесінің өзі үлкен сұрақ алдында тұр. Мысалы, біраз жыл бұрын мен мынандай таңқаларлық ақпарат оқыған едім. Францияда жазылатын ғылыми публицистикалардың

жартысы ағылшын тілінде жарық көреді екен. Яғни, ғылым дегеніміз – бұл кез келген мемлекетті құрушы ең үлкен интеллектуалды қор ғой, ал француз тілінің өзіне бүгінде осындай қауіп төніп тұрғанда, бұл жерде тіл мәселесі шынында да өте үлкен әңгіме, себебі әдебиетті жасайтын тіл ғой.

Қазір классикалық дүниелердің жазылатын уақыты өтті, мысалы, ұзақ романдар, ұзақ фильмдер болсын. Классика – халықтық өнер, яғни тұтас халыққа керек болатын дүние. Ал қазір сол халықтың өзі бар ма, жоқ па деген сұрақ өз-өзінен туындайды. Қазір халық біртіндеп екінші планға кетіп, бірінші орынға индивидуализм шықты. Ол жеке адам, ол батыр емес, ол данышпан емес, ол кішкентай, қарапайым адам. Қазір сондай кейіпкерлердің уақыты. Әдебиетке сондай адамдардың бейнесі келуі қажет.

– Жақында америкалық жазушы Бренда Фланаганмен кездесу барысында қазіргі Америка әдебиетіндегі негізгі бағыт қандай, жазушыларды нендей тақырыптар толғандырып отыр деген сұрағыма ол кісі: «Жеке бастың мәселелері. Ол мемлекет, саясат, тіпті әлеуметтік мәселелер де емес, ол ең алдымен жеке адамның тағдыры, жеке адамның ішкі сезімі, яғни индивидуализм» деген еді.

– Біздің әдебиетті олармен салыстыруға мүлде келмейді. Себебі олар дәстүрлі қоғам құндылықтарын бізден бірнеше ғасыр бұрын артқа тастады. Олардың қоғамы қазір мүлде басқа. Ал біз қанша жерден модернистік жолға бағыт алып, капиталистік қоғамда өмір сүріп отырсақ та, бізде әлі дәстүрлі қоғам сақталып отыр. Оны сіз, мысалы, мегаполистен шығып, ауылға бара қалсаңыз, бірден сезесіз. Ол жақтағы адамдардың бір-бірімен қарым-қатынасы мүлде басқа. Дегенмен де, бұл дәстүрлі қоғамның да бұзылып, құндылықтарының шеті сөгіле бастағаны байқалып отыр. Қазіргі Қазақстан қоғамының ең бірінші мәселесінің өзі де осы. Дәстүрлі қоғамның ыдырау процесі соны көрсете білуі керек, яғни бұл әдебиеттегі ең үлкен тақырыпқа айналуы керек.

JAMES BROWN

One of the most influential performers in the formation of pop music, a good actor and producer. He worked in the genres of gospel, rhythm and Blues and funk.

Beginning of life

James brown was born in South Carolina to a very poor family. The boy was raised by his aunt who had a small brothel. The atmosphere and environment in which the boy grew up was not the best for his development as a respectable person. From an early age the boy survived due to the fact that he stole. At 16, he was arrested and charged with theft. Trying to entertain himself in prison, he tried to create music from improvised means. Spoons, pans, and even a washboard could make good music out of anything. At one of the prison performances, he was noticed by a Georgia producer and noted for his talent. After his release, James tried to earn extra money using baseball and Boxing. But he did not achieve much success in sports.

Let to glory

After receiving an offer from the owner of a recording Studio who saw him perform during one of the prison concerts, he became a member of the band The Famous Flames. James ' talent and diligence soon made him

the leader of the team. The main field of action of the Famous Flames was the South of the United States, they gave concerts with compositions in the genre of gospel and rhythm and Blues. The album, released in 1959, "Please Please Please" was a huge impetus to the formation of the "soul" style. The audience appreciated the single so highly that it soared to the top positions of the charts. In the US alone, sales totaled more than a million records sold.

In 1963, his popularity extended beyond the South and African-American circles. The series of concerts began immediately after the successful debut of the single. James gave all his energy to the work that he was doing, so that each of his concerts would be better than the audience expected from him. Sometimes he was overworked so much that, going behind the curtain, he fell off his feet from exhaustion, and doctors were forced to give him dextrose injections. In 1965, many great singles were created, including "It's a Man's, Man's, Man's World". This ballad increased the singer's popularity outside the United States and strengthened the star's status in the world market.

Confession

His subsequent works were no less successful by the end of 1965, "I Got You (I Feel Good)" was created, the song became a signature song for the artist. His next song, "Papa's Got a Brand New Bag", was awarded a Grammy in

1967. Many of the songs that brown created made it to the Billboard Hot 100 more than once, but unfortunately, none of the songs made it to the coveted top spot. At the peak of popularity, which began in 1965, brown decides to buy a couple of radio centers and create a label. He also takes part in the shooting of the Comedy film "ski party". Experiments with performance and attempts to create something unusual led him to the first compositions in the funk style. Many are lost in choosing which of his songs was the discoverer of this style. But the fact that brown was the inspiration and Creator of the funk style is unanimously agreed by all critics. Starting from the end of 1967, the musician begins his search for new versions of performance. His songs become more recitative and gradually move away from the singing of verses. Compositions from this period influenced the performance and style of modern hip-hop. His songs have become more confident, he openly declares to the world their claims. One of the songs that became almost an anthem for black youth of that time was the song "Say It Loud — I'm Black and I'm Proud". The singer sets himself peace-making goals, using music to show the world that skin color is not important, the main thing is to be a person. His tours are increasingly going to countries in Africa where he already has a huge number of fans.

Decline in popularity and film career

Unfortunately, time did not spare the performer and new trends in music slowly pushed him out of the top of the charts. His concerts were held less frequently and there were fewer people at them. Now the singer was perceived not as a popular and modern performer, but rather as a significant figure for music. No one could deny his importance in making music what it became, but Brown was stuck in the past. In an attempt to correct the situation, he begins to change the rhythm of his works. His music is now more suitable for dancing, and resembles "disco" in its sound. Recalling his film past, he starred in a number of films mainly of the Comedy genre. In early 1985, he was offered a role in the movie "Rocky 4" where he had the opportunity to star with Sylvester Stallone.

In 1986, at the opening of the rock and roll hall of fame, he was recognized as one of the most important personalities in the formation of this genre. Unfortunately, due to his short temper, the singer went to prison in 1988. He was charged with assaulting a police officer and causing him grievous bodily harm. The court found him guilty and remanded him in custody for three years. Due to the singer's long absence from the stage, there were rumors about his premature death. It got to the point where the song "James Brown Is Dead" was written in 1991. Rumors were denied, but not everyone believed in the miraculous resurrection of the star. The singer had no choice but to appear in public more often, and the tracks "James Brown is alive!" and "Who is this James Brown?".

A year after his release from prison, the artist was awarded the Grammy award for his exceptional contribution to the development of musical art. During this time, the singer's name repeatedly appeared on the pages of Newspapers due to problems in the family. He was repeatedly accused of beating his wife and children, once for an unknown reason, he attacked an electrician with a kitchen knife. Because of such incidents, he became a frequent guest in court. In 2000, he was recognized as an outstanding composer and his name was recorded in the national register of the composers Hall of fame.

Recent year

Poor relations with his family led to an unpleasant conflict at the conclusion of his fourth marriage to Tomi ray hyney. Not wanting to share the property with the new stepmother, brown's children filed a lawsuit claiming the marriage was invalid. The reason for the accusation was that Tomi's previous marriage had not been officially terminated. Due to legal red tape, at the time of the marriage between hyney and brown, the papers on the termination of the girl's previous Union were not signed by the judge. This was the Foundation for a multi-year legal battle over inheritance rights after the singer's death. During his life, the performer had many mistresses and no fewer children. Brown himself recognized only nine, 5-sons and 4-daughters. A few years after his death, a DNA test was used to establish family ties with three other children. In the last years of his life, the musician spent most of his time at home with his family. In the last year of his life, his diabetes worsened, and he also had surgery to remove prostate cancer. In 2005, a monument was erected to him in Atlanta, for the contribution he made to the formation of musical art. The musician died on December 25, 2006 on Christmas eve from pneumonia. His funeral did not take place immediately because of a court case between his family over the property he left behind. In the end, he was buried on March 10, and there were a huge number of people at his funeral. Just say goodbye to brown came Michael Jackson whose work was influenced by the musician

**This is a man's world,
this is a man's world
But it wouldn't be
nothing, nothing without
a woman or a girl**

THE 10 MOST ANTICIPATED MOVIES OF 2020

*Welcome to the year when your patience finally pays off. The movies 2020 is offering have us almost hyperventilating – mostly because it feels like we’ve been waiting forever for many of them to land in theaters. We’re finally getting the next James Bond film, *No Time to Die*, with director Cary Fukunaga taking over for once-attached Danny Boyle, and Daniel Craig returning (for one last time?). Then there are long-awaited follow-ups to *Bad Boys* and *Coming to America*, and Tom Cruise is back to race across the sky in *Top Gun: Maverick*. Plus, *Wonder Woman* returns in *Wonder Woman 1984*, and Scarlett Johansson’s *Black Widow* will kick off Marvel’s Phase Four. It’s not all sequels and reboots though, and if you’re a musical fan, you’re in for a treat, with Lin-Manuel Miranda’s *In the Heights* coming to the big screen, courtesy of *Crazy Rich Asians* director Jon M. Chu. Plus, we’re also getting a slew of new thrillers, horror films, animated treats, action-adventures, and more. It’s never too early to get excited about movies, so start marking these titles in your calendar*

01

THE GENTLEMEN

Directed by: Guy Ritchie

Starring: Matthew McConaughey, Charlie Hunnam, Michelle Dockery, Hugh Grant, Jeremy Strong, Colin Farrell, Henry Golding

After a bit of a departure with 2019’s live-action *Aladdin* remake, Guy Ritchie returns to his roots with this British gangster tale about an American expat (Matthew McConaughey) with a weed empire in London whose imminent retirement from the business spawns a criminal free-for-all for his territory. Fans of Ritchie’s early work are excited to see him at the helm of another crime caper, and it’s hard to beat the sight of a slimy-looking Hugh Grant playing against type.

Matthew McConaughey Charlie Hunnam Henry Golding Michelle Dockery Jeremy Strong Eddie Marsan Colin Farrell Hugh Grant
THE GENTLEMEN

A full-page background image of Sonic the Hedgehog. He is a blue hedgehog with green eyes, wearing white gloves and red shoes with white socks. He is giving a thumbs-up with his right hand and has a white cord around his neck. A large golden ring is visible in the top right corner.

02

SONIC THE HEDGEHOG

Directed by: Jeff Fowler

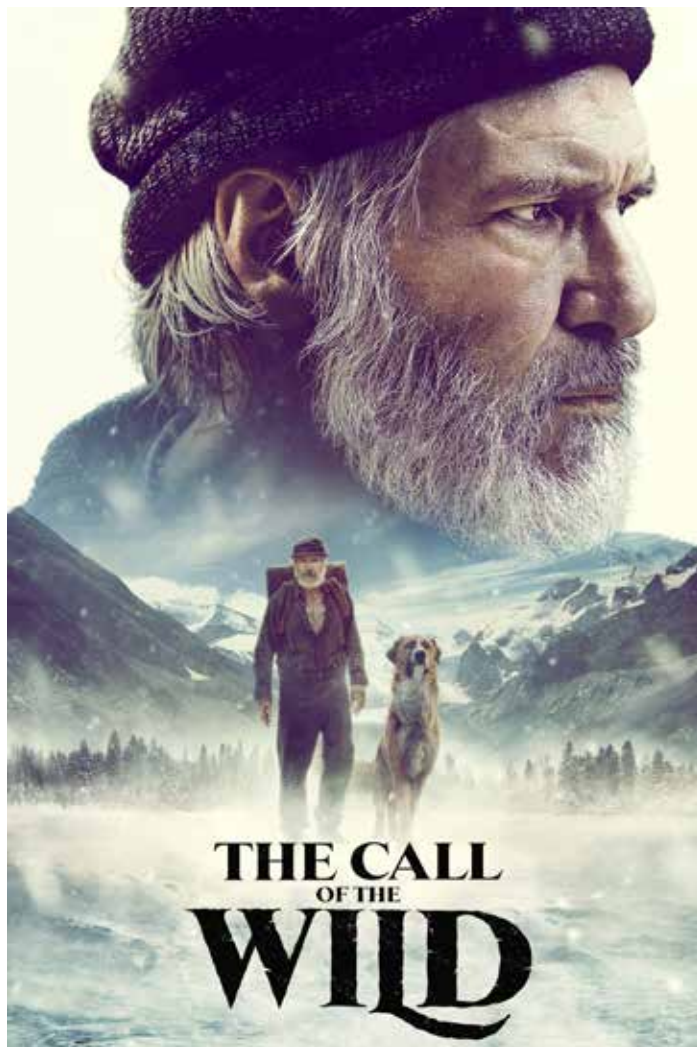
Starring: James Marsden, Ben Schwartz,
Jim Carrey, Tika Sumpter, Neal McDonough

The first trailer for this adaptation of the classic video game famously drew the ire of Sonic fans around the world, prompting the studio to announce that it would be updating the look of the character. This led to a push back from its original 2019 release date – but on the plus side, those same fans were all about Jim Carrey as villain Dr. Robotnik. An updated trailer featuring a redesigned Sonic that was released in November of 2019 was met with wholehearted approval from fans, so here’s hoping the rest of the film is up to snuff.

03

THE CALL OF THE WILD**Directed by:** Chris Sanders**Starring:** Harrison Ford, Omar Sy, Karen Gillan, Dan Stevens, Bradley Whitford

The classic Jack London novel gets the big screen treatment again, and judging from its first trailer, it would seem that it focuses only on a small portion of the source material, much like the 1935 adaptation starring Clark Gable. In this film, a St. Bernard/Scotch Collie mix named Buck is stolen and transported up into Yukon territory, where he befriends a man named John Thornton and embarks on an adventure. Harrison Ford takes the lead human role, while Buck himself looks to be entirely CGI.

04

ONWARD**Directed by:** Dan Scanlon**Starring:** Tom Holland, Chris Pratt, Octavia Spencer, Julia Louis-Dreyfus

Marvel stars Tom Holland and Chris Pratt lend their voices to Pixar's latest film, a fantasy adventure set in a contemporary world filled with magical creatures about a pair of elf brothers who set off on a road trip — with the reanimated lower extremities of their deceased father — to discover if there is any real magic left to be found.

05

ART & FACT

MULAN

Directed by: Niki Caro

Starring: Yifei Liu, Jet Li, Donnie Yen, Gong Li

Following Disney's live-action remake trend comes *Mulan*, directed by Niki Caro of *Whale Rider* and *North Country* fame. Featuring Chinese star Liu Yifei as the titular character and a host of other Chinese legends like Donnie Yen, Gong Li, and Jet Li, this one is poised to conquer the global box office and – if it taps into the animated original's magic – our hearts.

06

BLACK WIDOW

Directed by: Cate Shortland

Starring: Scarlett Johansson, Florence Pugh, David Harbour, Rachel Weisz

The first Marvel property to kick off its Phase 4 will be this prequel focusing on Scarlett Johansson's Natasha Romanoff. We don't quite know what the story surrounding the character will be, but we do know that she'll be joined by David Harbour, Rachel Weisz, and rising star Florence Pugh, among others. And who knows? Maybe Jeremy Renner's Hawkeye will make an appearance.

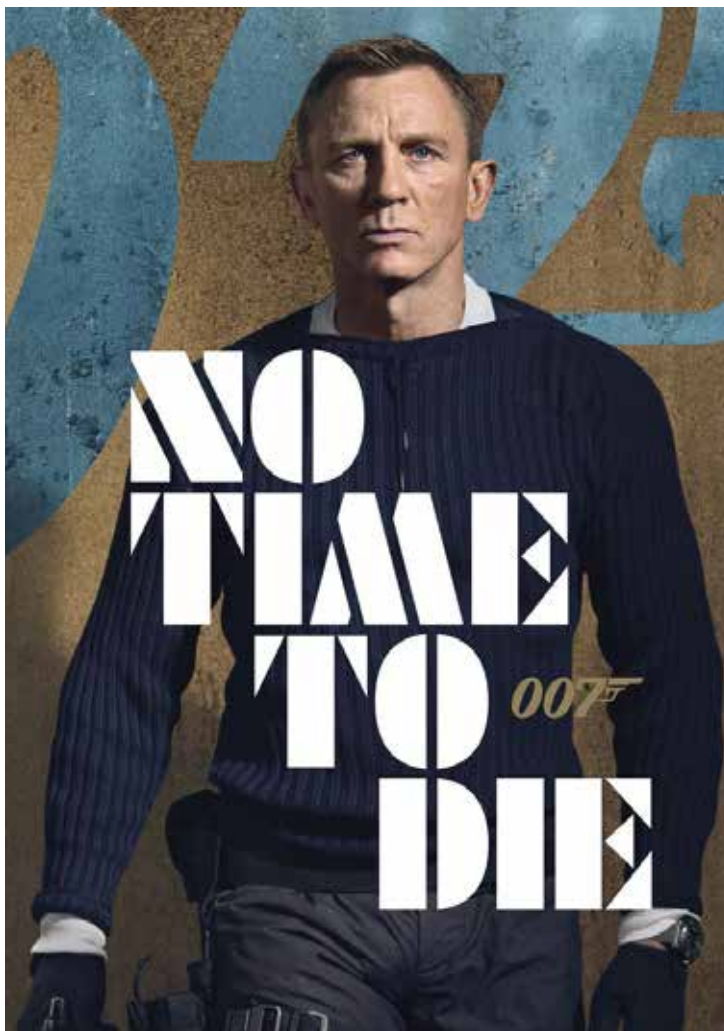
007

NO TIME TO DIE

Directed by: Cary Fukunaga

Starring: Daniel Craig, Ralph Fiennes, Rami Malek, Naomie Harris, Lea Seydoux, Ben Whishaw, Rory Kinnear, Jeffrey Wright, Ana de Armas, Lashana Lynch

True Detective director Cary Fukunaga takes the reins for the 25th James Bond film, with Daniel Craig returning for his fifth and (presumably) final turn as 007. He's joined by series regulars Ralph Fiennes, Naomie Harris, Rory Kinnear, and Ben Whishaw, as well as returning characters played by Lea Seydoux and Jeffrey Wright. Recent Best Actor-winner Rami Malek is reported to play the villain, while it's presumed Captain Marvel's Lashana Lynch will play a newer 007 who may have to relinquish her famous code number back to Bond when he comes out of retirement.

08

SCOOB (2020)

Directed by: Tony Cervone

Starring: Zac Efron, Amanda Seyfried, Gina Rodriguez, Frank Welker, Will Forte, Mark Wahlberg

Warner Bros. offers up a new animated film based on the classic Hanna Barbera characters, this time focusing on the relationship between Shaggy (voiced by Will Forte) and Scooby-Doo (Frank Welker). We get to see how the two met and became best buds before teaming up with Fred (Zac Efron), Daphne (Amanda Seyfried), and Velma (Gina Rodriguez) to solve crimes. Also, Scoob talks in full sentences now.

09

WONDER WOMAN 1984

Directed by: Patty Jenkins

Starring: Gal Gadot, Chris Pine, Kristen Wiig

As villain Cheetah, Bridemaids' Kristen Wiig climbs aboard the Wonder Woman sequel, which sees Gal Gadot returning to her Amazon-princess role that catapulted the first film to a \$412.5 million box office, a Certified Fresh 92% Tomatometer score, and the No. 2 spot in our list of the 64 Best Superhero Movies of All Time. The action is set during the Cold War in the '80s and finds Chris Pine reappearing as Wonder Woman's love interest Steve Trevor, despite his apparent death in the first film.

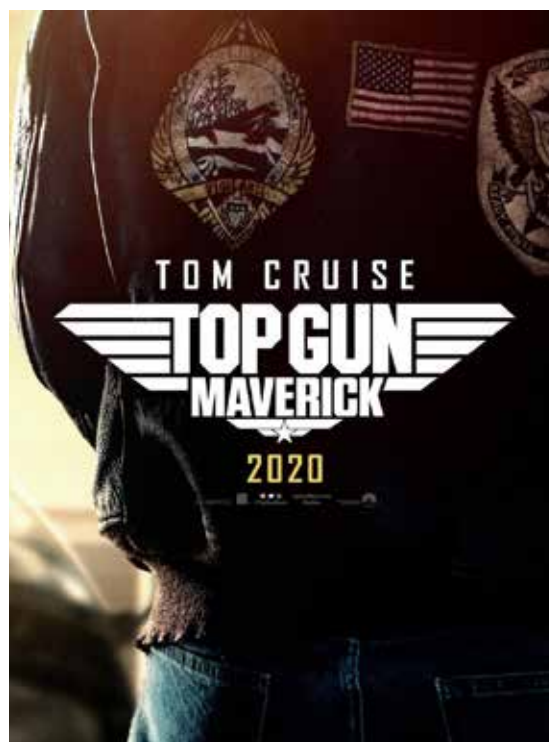
10

TOP GUN: MAVERICK

Directed by: Joseph Kosinski

Starring: Tom Cruise, Jennifer Connelly, Jon Hamm, Val Kilmer, Jay Ellis, Miles Teller, Monica Barbaro

Great balls of fire, we're getting a Top Gun sequel after 31 years! Not a whole lot is known about the movie, except that the filmmakers have recruited a cast of some of the most in-demand young actors in Hollywood – including Miles Teller, who will play Goose's son – and that Val Kilmer is officially back as Iceman. And as the trailer released during Comic-Con promises, it will again feature Tom Cruise riding motorcycles, playing volleyball, and flying jets like a madman.

З

аятная история получилась в секции настольного тенниса КазННТУ им. Каныша Сатпаева. Сентябрь 2018 года, веду набор студентов 1-го курса. Пришло «всего» 150 человек! И все с ... «дворовой техникой». Зато с бешеным желанием – убить мяч и соперника.

И ведь получалось, попадали без промаха! Правда, каждый раз в... стену. Но это их ещё больше раззадоривало, и они ещё сильнее пугали друг друга...

Что только я не делал, пытаюсь их убедить в перспективности задуманного. Мол, в теннисе на первом месте – интеллект и точность, а скорость и сила – потом. Бесполезно... Две тренировки меня терпят и больше в зал не приходят. Беда была. Но, как известно, она не приходит одна.

«Помогли» старшекурсники, умеющие играть. И хорошо знающие себе цену! Они поставили мне свои жёсткие условия: будут играть только с сильными партнёрами... из других вузов. С нашими «чайниками»-первокурсниками общаться не желают. Пусть на скамейке сидят и с восхищением на них смотрят. Представляете ситуацию?! Увы, никакая дипломатия не помогла, ведь «мастера» знали, что без них сборной университета с «легионерами» первого курса даже допинг самого Ильина не поможет. Мириться с таким высокомерным поведением «звёзд» – полный провал в работе секции. Пришлось расстаться с зазнавшимися и теми, кто штукатулку любит со стен сбивать.

**А составчик собрался
с ХАРАКТЕРОМ,
ТРУДОЛЮБИЕМ
и СПОСОБНОСТЯМИ!**

Осталось 20 чудачков, которые кое-как, скрепя сердце, согласились начать делать элементарные упражнения по освоению техники игры.

В этом году ещё пришла «сильная помощь» настоящих «народных умельцев» и «всадников без головы»... То есть, вторая серия прошлого года.

И, тем не менее, постепенно, со скрипом тренировки пошли осмысленные. А составчик собрался с ХАРАКТЕРОМ, ТРУДОЛЮБИЕМ и СПОСОБНОСТЯМИ!

И вот результат – 17 ноября 2019 года мы приняли участие в Первенстве Алматы среди 20 вузов, заняв в жестокой борьбе 1-е общекомандное место!

Мы поднялись из ничего и вопреки всему!

Фамилии наших лидеров, вошедших в личном зачёте в 10-ку сильнейших студентов Алматы:

6 место Агыбаева Мереке ИИИТТ 5В100200

9 место Адамбекова Аяжан СИ В074

3 место Андосов Сабыржан ИМ В064

8 место Мукашев Аль-Азиз ИТ 6В06102

В команде выступало 14 человек и похвалы достойны ВСЕ!

**Мы поднялись из
ничего и вопреки
всему!**
